

§16a-miljøgodkendelse på husdyrbruget på adressen Bakvej 11, 6990 Ulfborg
19. december 2024

Returadresse
Land, By og Kultur – Land og Vand
Smed Sørensens Vej 1, 6950 Ringkøbing

Ejer af husdyrbruget på
Bakvej 11
6990 Ulfborg

Sagsbehandler
Karsten Fløjgård Tinning
Direkte telefon
9974 1143
E-post
Karsten.tinning@rksk.dk
Dato
27. januar 2025
Sagsnummer
19-023746

Miljøgodkendelse

gældende for husdyrbruget på adressen
Bakvej 11, 6990 Ulfborg

Virksomhedens art:	Slagtekalve
Matrikel nr.:	2-d m.fl., Bjerregård, Vedersø
Betegnelse:	Husdyrbrug omfattet af §16 a i husdyrbrugsloven
Tilsynsmyndighed:	Ringkøbing-Skjern Kommune
Kvalitetssikret af:	Lone Sørensen

Indholdsfortegnelse

Åbnings- og telefontider
Mandag 10.00-17.00
Tirsdag-fredag 10.00-13.30

Stamblad:	4
Oplysninger om husdyrbruget:	4
Meddelelse af miljøgodkendelse	5
Baggrund og kort resumé	5
Biaktiviteter	5
Afgørelsen.....	5
Vilkår for miljøgodkendelsen	7
Generelt.....	7
Nye opbevaringsanlæg.....	7
Godkendte stalde, produktioner og miljøteknologier	8
Beskyttelse af jord, grundvand og overfladevand.....	9
Beskyttelse i forhold til naboer.....	10
Tilsyn, kontrol og egenkontrol.....	11
Uheld og risici.....	11
Bedst tilgængelige teknik / Renere teknologi	12
Ophør	12
Formalia	12
Lovgrundlag.....	12
Høring og offentliggørelse	13
Klagevejledning.....	13
Udnyttelse, kontinuitet og revurdering	14
Miljøkonsekvensrapport	17
Krav til miljøkonsekvensrapport.....	17
Gennemgang af miljøkonsekvensrapport.....	17
Miljøvurderingen.....	18
Erhvervsmæssigt nødvendig for ejendommens drift som landbrugsejendom.....	18
Beskrivelse af husdyrbruget.....	19
Lokalisering	24
Forbudszoner	24
Beskyttelseslinjer.....	25
Samlet vurdering af lokalisering	25
Påvirkning af landskab.....	25
Samlet vurdering af påvirkningen af landskab.....	26
Påvirkning af vilde planter og dyr.....	26
Ammoniak påvirkning af natur.....	26

Påvirkning af bilag IV-arter	29
Samlet vurdering af påvirkningen af vilde planter og dyr	30
Påvirkning af jord, grundvand og overfladevand	31
Samlet vurdering af påvirkningen af jord, grundvand og overfladevand	35
Påvirkning af naboer	35
Lugt	35
Støj og rystelser	37
Lys	38
Fluer og skadedyr	38
Støv	39
Transport	39
Samlet vurdering af påvirkning af nabogener	41
Anvendelse af BAT (bedste tilgængelige teknik)	41
Anvendelse af bedste teknik til reduktion af ammoniakemissionen	41
Konklusion	43
Bilag 1: Bygningsoversigt	44
Bilag 2: Bygningsoversigt	44
Bilag 3: Afløbsplan	45
Bilag 4: Adresser inden for konsekvensradius og matrikulære naboer	46
Bilag 5: Natur	47

Copyright

Kortmateriale er gengivet af Ringkøbing-Skjern Kommune med tilladelse fra Kort- og matrikelstyrelsen. Copyright Kort- og matrikelstyrelsen 1992 /KD.86.1033.

Luftfotos – Danmarks Digitale Ortofoto – er gengivet af Ringkøbing-Skjern Kommune med tilladelse fra Cowi. **DDO ©, Copyright COWI.**

Stamblad:

Bedriftens ejer og driftsansvarlig	Ejer af husdyrbruget på adressen Bakvej 11, 6990 Ulfborg
Bedriftens adresse	Bakvej 11, 6990 Ulfborg
Bedriftens miljøkonsulent og ansvarlige for miljøkonsekvensrapporten.	Miljøkonsulenten Aps v/Martin Skovbo Hansen Mobil: 21807080 E-mail: miljoekonsulenten@gmail.com
Kommune	Ringkøbing-Skjern Kommune
Ejendomsnummer (BFE)	8985993
Bedriftens betegnelse	Husdyrbrug omfattet af § 16a i Bekendtgørelse af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug
Ansøgning nr.	213110, indsendt d. 14.06.2022, ver. 4

Oplysninger om husdyrbruget:

Stalde og produktioner:

Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Produktionsareal (m ²)	Dyretype	Staldsystem	Miljøteknologi
Eksisterende staldafsnit					
9 Stald til kvæg	780	780	Ammekøer, slagtekalve over 6 mdr.	Dybstrøelse	Ingen
Løbegård 9 syd	191	191	Ammekøer, slagtekalve over 6 mdr.	Sengestald med fast gulv	Ingen
Løbegård 9 nord	178	178	Ammekøer, slagtekalve over 6 mdr.	Sengestald med fast gulv	Ingen
12 Kalvestald	706	706	Ammekøer, slagtekalve over 6 mdr.	Dybstrøelse	Ingen
4 Stald til kvæg	736	736	Ammekøer, slagtekalve over 6 mdr.	Dybstrøelse	Ingen
Løbegård 4	298	298	Ammekøer, slagtekalve over 6 mdr.	Sengestald med fast gulv	Ingen
Kvier	313	240	Ammekøer, slagtekalve over 6 mdr.	Dybstrøelse	Ingen
7 stk. Kalvehytter	547	547	Slagtekalve over 6 mdr.	Dybstrøelse	Ingen
Nye Staldafsnit					
Plads til kalvehytter inkl. 4 stk. hytter	214	214	Alle kvæg dybstrøelse	Dybstrøelse	Ingen

Opbevaringslagre

Navn	Lagertype	Størrelse (m ³)	Overfladeareal (m ²)	Miljøteknologi
Eksisterende opbevaringslagre				
Gyllebeholder	Flydende	2000	496	Ingen
Nye opbevaringslagre				
Møddingsplads	fast	477	454	Ingen

Meddelelse af miljøgodkendelse

Baggrund og kort resumé

Ringkøbing-Skjern Kommune har modtaget ansøgning om miljøgodkendelse af husdyrbruget beliggende på adressen Bakvej 11, 6990 Ulfborg.

Der er ikke tidligere meddelt miljøgodkendelse til husdyrbruget i henhold til husdyrbrugsloven §16a.

Kort resumé

Ansøgningen om miljøgodkendelse omfatter overgang til, stipladsmodellen for husdyrbruget, godkendelse af eksisterende produktionsareal på plads til kalvehytter med 4 hytter samt etablering af ny møddingsplads i tilknytning til de eksisterende bygninger.

Biaktiviteter

Ingen biaktiviteter

Afgørelsen

Ringkøbing-Skjern Kommune meddeler hermed miljøgodkendelse af husdyrbruget på ejendommen matr.nr. 2-d m.fl., Bjerregård, Vedersø beliggende på adressen Bakvej 11, 6990 Ulfborg. Afgørelsen meddeles i medfør af § 16a i Husdyrbrugsloven og på de angivne vilkår.

Miljøgodkendelsen gælder hele husdyrbruget uden markarealer og omfatter en godkendelse af eksisterende staldanlæg efter stipladsmodellen etablering af ny møddingsplads og 4 kalvehytter. Miljøgodkendelsen gælder hele husdyrbruget og omfatter følgende produktionsarealer i eksisterende stalde:

Dyretype og staldsystem	Produktionsareal (m ²)
Ammekøer, slagtekcalve over 6 mdr. - dybstrøelse	2462
Ammekøer, slagtekcalve over 6 mdr. - sengestald fast gulv (løbegård)	667
Kalve under 6 mdr. - dybstrøelse	547
I alt	3676

Samt godkendelse af eksisterende kalvehytter opført i tilknytning til eksisterende bebyggelse:

Dyretype og staldsystem	Prod. areal (m ²)	Total areal (m ²)
Alle kvæg dybstrøelse	214	214

Afgørelse om miljøgodkendelse sker på baggrund af ansøgning skema nr. 213110 version 4.

Afgørelsen om miljøgodkendelse af husdyrbruget Bakvej 11, 6990 Ulfborg meddeles på baggrund af, at Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer, at ansøger har truffet de nødvendige foranstaltninger for at forebygge og begrænse forurening ved anvendelse af bedst tilgængelige teknik, og at husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet, uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til naboer, landskab, natur og miljø.

Der gøres opmærksom på, at alle ændringer af eksisterende afløb som udgangspunkt skal godkendes.

Hvis der er øget areal med tagflader eller befæstede arealer hvor vandet afledes til nedsivning, skal der søges om en nedsivningstilladelse hos Ringkøbing-Skjern Kommune.

Hvis der er øget areal med tagflader eller befæstede arealer med afledning til vandløb, herunder dræn og grøfter, skal der søges om en udledningstilladelse hos Ringkøbing-Skjern Kommune.

Der gøres hermed opmærksom på, at miljøgodkendelsen ikke fritager fra krav om tilladelse, godkendelse, eller dispensation efter anden lovgivning, herunder Museumsloven. Eventuelt byggeri/ombygning må først påbegyndes, når der ligger en særskilt tilladelse til igangsættelse af byggeriet.

Forholdet til museumsloven

Der gøres opmærksom på, at sten og jorddiger, der er omfattet af bestemmelserne i Museumsloven § 29a, ikke må beskadiges eller sløjfes uden dispensation fra Ringkøbing-Skjern Kommune.

Der foreligger særlige regler for jordbearbejdning omkring gravhøje bl.a. må der ikke foretages jordbehandling, gødes eller plantes (herunder også juletræer og lignende) inden for en afstand af 2 meter fra højens yderste kant jf. §29 f i museumsloven.

Information om diger og gravhøje kan findes på www.miljoportal.dk.

Vi anmoder om, at Ringkøbing-Skjern Kommune bliver orienteret, såfremt der sker ændringer i ejerforhold eller af driftsansvarlig.

Vilkår for miljøgodkendelsen

Konkrete bestemmelser i lovgivningen, som er generelt gældende for landbrug, er som hovedregel, ikke nævnt i denne miljøgodkendelse. Miljøgodkendelsen meddeles på de nedenstående vilkår.

Generelt

- 1) Husdyrbruget skal placeres, indrettes og drives i overensstemmelse med de oplysninger, der fremgår af ansøgningen og med de eventuelle ændringer, der fremgår af miljøgodkendelsen.
- 2) Godkendelsen skal være udnyttet inden 6 år fra afgørelsen er meddelt. Hvis godkendelsen kun bliver delvist udnyttet bortfalder den del der ikke er udnyttet.
- 3) Udnyttelse anses for, at foreligge når byggeriet faktisk er afsluttet eller ved konstatering af, at det der er truffet afgørelse om, faktisk er gennemført. Se i øvrigt afsnit om udnyttelse, kontinuitet og revurdering i Formalia.
- 4) De vilkår, der vedrører driften, skal være kendt af de ansatte, der er beskæftiget med den pågældende del af driften.
- 5) Drifts-, indretnings-, eller bygningsmæssige ændringer, skal anmeldes til kommunen inden de påbegyndes. Kommunen vurderer, om de aktuelle planer for ændring/udvidelse/renovering kan ske indenfor rammerne af denne miljøgodkendelse.

Nye og reoverede stalde

- 6) Eksisterende plads med 4 kalvehytter med fast bund og dybstrøelse godkendes med samlet produktionsareal på 214 m².

Nye opbevaringsanlæg

- 7) Der må opføres en ny møddingsplads med overfladeareal på max 477 m²

Godkendte stalde, produktioner og miljøteknologier

- 8) Dyreholdet på ejendommen må etableres i de med rødt markerede stalde på kort nedenfor.

- 9) I stalde med dyrehold skal dyretype og staldkategori på arealer der anvendes til produktion være i overensstemmelse med oversigten nedenfor.

Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Produktionsareal (m ²)	Dyretype	Staldsystem	Miljøteknologi
Eksisterende staldafsnit					
9 Stald til kvæg	780	780	Ammekøer, slagtekalve over 6 mdr.	Dybstrøelse	Ingen
Løbegård 9 syd	191	191	Ammekøer, slagtekalve over 6 mdr.	Sengestald med fast gulv	Ingen
Løbegård 9 nord	178	178	Ammekøer, slagtekalve over 6 mdr.	Sengestald med fast gulv	Ingen
12 Kalvestald	706	706	Ammekøer, slagtekalve over 6 mdr.	Dybstrøelse	Ingen

4 Stald til kvæg	736	736	Ammekøer, slagtekalve over 6 mdr.	Dybstrøelse	Ingen
Løbegård 4	298	298	Ammekøer, slagtekalve over 6 mdr.	Sengestald med fast gulv	Ingen
Kvier	313	240	Ammekøer, slagtekalve over 6 mdr.	Dybstrøelse	Ingen
7 stk. Kalvehytter	547	547	Kalve under 6 mdr.	Dybstrøelse	Ingen
Nye Staldafsnit					
Plads til kalvehytter inkl. 4 stk. hytter	214	214	Alle kvæg dybstrøelse	Dybstrøelse	Ingen

Beskyttelse af jord, grundvand og overfladevand

- 10) Der skal til beskyttelse af jord, grundvand og overfladevand træffes foranstaltninger som anført i tabellen nedenfor.

Vask af maskiner	Vask af landbrugsmaskiner og redskaber skal ske på fast vaskeplads med bortledning af vaskevandet til opsamlingsbeholder. Alternativt kan vask af landbrugsmaskiner ske på udbringningsarealerne.
Rengøring af arealer	Affald, foderrester, gødningsspild mv. skal fjernes fra befæstede arealer, som har afledning af overfladevand til nedsivning eller recipient.
Vedligeholdelse af anlæg	Afløb, beholdere, pumper og andet, som anvendes til afledning af spildevand, restvand og saftafløb, skal altid være i driftsklar stand. Ændret håndtering af spildevand, restvand og saftafløb skal anmeldes til kommunen.
Håndtering af gylle	Håndtering af gylle skal foregå under opsyn og eventuelt spild skal straks opsamles. Påfyldning af gyllevogne skal ske med vognmonteret pumpe, der har returløb til tanken eller på fast plads med afløb til opsamlingsbeholder.

Opbevaringsanlæg generelt	
Kompost- og ensilageopbevaring	Ved etablering af kompost og ensilage i markstakke skal tidspunkt og placering noteres på et kortbilag i driftsjournalen.
Oplag af olie og medicin	Eventuelt spild af olie skal straks opsamles af velegnet absorptionsmateriale – eks. kattegrus. Spildolie skal opbevares på en sådan måde, at der ikke opstår risiko for forurening. Medicin skal opbevares forsvarligt og utilgængeligt for uvedkommende.
Affald	Affald skal opbevares og bortskaffes, efter kommunens til en hver tid gældende affaldsregulativ.

Beskyttelse i forhold til naboer

- 11) Der skal til beskyttelse imod væsentlige nabogener træffes foranstaltninger, som anført i tabellen nedenfor.

Fluer og skadedyr	Der skal på ejendommen foretages effektiv fluebekæmpelse - som minimum i overensstemmelse med de nyeste retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi. Opbevaring af foder skal ske på en sådan måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter m.v.). På forlangende skal indgås kontrakt med autoriseret rottebekæmpelsesfirma.			
Lugt	Der skal til stadighed opretholdes en god staldhygiejne, herunder renholdelse og tørhed på den faste del af staldgulvet, renholdelse for at hindre støv- og smudsbelægninger i stalden samt renholdelse af fodringssystem m.v.			
Støj	Husdyrbrugets bidrag til støjbelastningen i omgivelserne må ikke overstige nedenstående værdier, målt ved nabobeboelser, eller deres opholdsarealer.			
	Dag	Tidsrum	db(A)	Midlingstid
	Mandag - fredag	07.00 - 18.00	55	8 timer
	Lørdag	07.00 - 14.00	55	7 timer
	Lørdag	14.00 - 18.00	45	4 timer
	Søn- og helligdag	07.00 - 18.00	45	8 time
	Alle dage	18.00 - 22.00	45	1 time
Alle dage	22.00 - 07.00	40	½ time	
Kontrol og målinger for støj	Husdyrbruget skal for egen regning dokumentere, at støjvilkår overholdes, hvis tilsynsmyndigheden finder det påkrævet. Kravet om dokumentation af støjforholdene kan højst fremsættes en gang årligt medmindre den seneste kontrol viser, at vilkårene ikke er overholdte.			

	<p>Måle- og beregningspunkter fastsættes efter nærmere aftale med tilsynsmyndigheden.</p> <p>Hvis de fastsatte støjgrænser overskrides, skal der sammen med rapport om målinger/ beregninger fremsendes forslag til støj- og/eller vibrationsreduktion ned til de fastsatte grænseværdier og med tidsplan for gennemførelse.</p> <p>Ved målinger/beregninger for støj og/eller vibrationer, udarbejdelse af afrapportering og gennemførelse af eventuelle tiltag for støj- og/eller vibrationsreduktion, skal udgifterne hertil alene afholdes af virksomheden.</p>
Lys	<p>Driften må ikke medføre væsentlige lysgener for de omkringboende.</p> <p>Såfremt tilsynsmyndigheden vurderer, at bedriften giver anledning til væsentlige lysgener, skal bedriften lade udarbejde en handlingsplan og derefter gennemføre denne. Handlingsplanen skal godkendes af tilsynsmyndigheden.</p>
Støv	<p>Driften må ikke medføre støvgener uden for ejendommens eget areal, som af tilsynsmyndigheden skønnes at være væsentlige.</p> <p>Fodersiloer skal indrettes således, at støvgener i forbindelse med indblæsning af foder undgås, f.eks. med melcykloner, eller anden støvbegrænsende foranstaltninger.</p>
Døde dyr.	<p>Døde dyr skal bortskaffes til godkendt destruktionsvirksomhed. Animalsk affald, herunder selvdøde dyr skal opbevares og afhændes i overensstemmelse med den til enhver tid gældende bekendtgørelse om opbevaring af døde dyr.</p>

Tilsyn, kontrol og egenkontrol

- 12) Dokumentation i form af logbog, kvitteringer og opbevaringsaftaler opbevares i mindst 3 år og forevises tilsynsmyndighed efter anmodning.

Uheld og risici

- 13) Ved driftsuheld, hvor der opstår risiko for forurening af miljøet, er der pligt til at anmelde dette til tilsynsmyndigheden, Ringkøbing-Skjern Kommune den først kommende hverdag. Er der behov for øjeblikkelig indsats ringes 112.
- 14) Senest 14 dage efter driftsuheld skal driftsansvarlig fremsende en skriftlig orientering, der beskriver uheldets omfang og indsatsen mod miljømæssige skader, samt beskriver forebyggende foranstaltninger, der begrænser risiko for nye uheld.
- 15) Ejendommens beredskabsplan/driftsforskrift skal til en hver tid være ajourført.

Bedst tilgængelige teknik / Renere teknologi

16) På husdyrbruget skal der være fokus på energioptimering evt. ved et energitjek.

Ophør

17) Ved ophør af driften, skal der træffes de nødvendige foranstaltninger for at undgå forureningsfare og for at bringe stedet tilbage i tilfredsstillende tilstand. Bl.a. skal stoffer, der kan forurene jord, grundvand og overfladevand, samt affald bortskaffes, efter gældende regler.

Hvis landbrugspligt på ejendommen. Note: Efter landzonebestemmelserne jf. planlovens §§ 37 og 38 kan overflødige driftsbygninger tages i brug til en række formål, uden egentlig kommunal godkendelse, altså alene efter anmeldelse.

Formalia

Lovgrundlag

Miljøgodkendelsen er givet på baggrund af husdyrbrugsloven, hvor krav efter VVM-direktivet, habitatdirektivet samt i et vist omfang regler fra miljøbeskyttelsesloven og planlovens landzoneregler varetages.

Miljøgodkendelsen suppleres af generelle regler i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen og den generelle regulering i husdyrgødningsbekendtgørelsen.

Grundlaget for miljøgodkendelsen var på godkendelsestidspunktet:

- Kommuneplan 2021-2033
- Husdyrbrugsloven, Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug nr. 1572 af 20. december 2006 senest ændret i bekendtgørelse af lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. nr. 520 af 1. maj 2019
- Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug nr. 300 af 20. marts 2024
- Bekendtgørelse om miljøregulering af dyrehold og om opbevaring af gødning nr. 2243 af 29. november 2021 (Husdyrgødningsbekendtgørelsen)
- Bekendtgørelse om jordbrugsvirksomheders anvendelse af gødning nr. 931 af 16. juli 2024 (gødningsanvendelsesbekendtgørelse).
- Bekendtgørelse af lov om naturbeskyttelse, nr. 927 af 28. juni 2024 (Naturbeskyttelsesloven).
- Bekendtgørelse om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter nr. 2091 af 12. november 2021
- Bekendtgørelse om affald, nr. 2512 af 10. december 2021 (Affaldsbekendtgørelsen).
- Bekendtgørelse om indretning, etablering og drift af olietanke, rørsystemer og pipelines nr. 1257 af 27. november 2019 (Olietankbekendtgørelsen).

Der gøres opmærksom på, at ansøger selv har ansvar for at indhente nødvendige godkendelser/tilladelser i henhold til anden lovgivning.

Høring og offentliggørelse

Ansøgningsmaterialet har været offentliggjort i 3 uger på Ringkøbing-Skjern Kommunes hjemmeside www.rksk.dk/om-kommunen/annoncering/landbrug fra den 23.09. 2019 til den 14.10.2019, hvor der ikke er indkommet bemærkninger til det ansøgte.

Udkastet til miljøgodkendelsen har været i 30 dages høring hos ansøger, naboer og ejere og beboere på ejendomme med boliger/bygninger indenfor konsekvenszonen fra 19. december 2024 til 20. januar 2025.

Naboer: Ejere og beboer af boliger og bygninger indenfor konsekvensradius på 450 meter

Matrikulære naboer: Matrikulære naboer i husdyrlovens forstand defineres som ejere af ejendomme, der matrikulært grænser op til den ejendom, hvorpå anlægget er beliggende. Ringkøbing-Skjern kommune vurderer at udvidelser/ændringer på anlæggene generelt er af underordnet betydning for de matrikulære naboer til ejendommens markarealer. Nabohøringen tager derfor udgangspunkt i den matrikler, hvorpå anlæggene ligger. De naboer til markarealer, som i særlige tilfælde bliver berørt af udvidelsen, bliver inddraget i høringen i henhold til forvaltningslovens almindelige regler om partshøring. Det er i den aktuelle sag vurderet, at der ikke er nogen, som skal inddrages i høringen.

I forbindelse med høringen er der ikke indkommet bemærkninger til det ansøgte.

Afgørelse om miljøgodkendelse vil blive offentliggjort den 3. februar 2025 på Ringkøbing-Skjern Kommunes hjemmeside på www.rksk.dk/om-kommunen/annoncering/landbrug.

Klagevejledning

I henhold til Bekendtgørelse af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug kapitel 7, kan der klages over miljøgodkendelsen af ansøgeren, Miljøministeriet, samt enhver, der må antages, at have en individuel væsentlig interesse i sagens udfald. Der kan desuden klages af de myndigheder og organisationer, der angivet i lovens § 85-87.

Ved klage, kan Miljø- og Fødevarerklagenævnet bestemme, at klagen har opsættende virkning på udnyttelsen.

Udnyttelse af miljøgodkendelsen i klageperioden og imens eventuel klage behandles, sker på eget ansvar.

Ansøgeren vil få besked, hvis der klages over afgørelsen.

For behandling af klager, der indbringes for nævnet, herunder anmodning om genoptagelse, betaler klager et gebyr på 900 kr. for privatpersoners og 1.800 kr. for virksomheders og organisationers vedkommende.

Klagegebyret tilbagebetales, hvis du får helt, eller delvis medhold i din klage, hvis den påklagede afgørelse ændres, eller ophæves, eller klagen afvises, som følge af overskredet frist, manglende klageberettigelse, eller fordi klagen ikke er omfattet af klagenævnets kompetence.

Ønskes afgørelsen prøvet ved domstolene, skal søgsmål ifølge § 90 i Bekendtgørelse af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug være anlagt inden 6 måneder efter, at sagen er offentliggjort.

Klagefristen er 4 uger og regnes fra datoen for offentliggørelsen. Klagen skal være modtaget og registreret senest den 3. marts 2025.

Indsendelse af klage

Det er obligatorisk for klager, at bruge Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale Klageportal, med mindre, du har fået en tilladelse fra Miljø- og Fødevareklagenævnet, der fritager dig for, at anvende den digitale Klageportal. I nedenstående tekst kan du se, hvordan du skal bruge den digitale Klageportal.

Digital Klageportal

Hvis du ønsker, at klage over denne afgørelse, kan du klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Du klager via Klageportalen, som du finder på dette link: <https://naevneneshus.dk/start-din-klage/miljoe-og-foedevareklagenaevnet/>

Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen. En klage er indgivet, når den er indsendt til Miljø- og Fødevareklagenævnet, og når du har indbetalt klagegebyret. Du betaler gebyret via elektronisk overførsel eller ved giroindbetaling.

Anmodning om fritagelse for indsendelse, via klageportal

Miljø- og Fødevareklagenævnet skal, som udgangspunkt, afvise en klage, der ikke er indsendt via Klageportalen. Hvis du ønsker, at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende din klage og en begrundet anmodning til Ringkøbing-Skjern Kommune, Smed Sørensens Vej 1, 6950 Ringkøbing. Ringkøbing-Skjern Kommune videresender herefter anmodningen til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

Hjælp til klage

Miljø- og Fødevareklagenævnet stiller i et vist omfang, en supportfunktion til rådighed ved oprettelse af en klage. Supportfunktionen kan kontaktes pr. tlf.: 7240 5600, eller på mail: nh@naevneneshus.dk. De kan kontaktes på følgende tidspunkter: man.-fre. 9.00-15.00.

Udnyttelse, kontinuitet og revurdering

En godkendelse efter § 16a i husdyrbrugsloven bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 6 år efter at godkendelsen er meddelt. Godkendelsen anses for udnyttet, når byggeriet faktisk er afsluttet. Hvis der ikke foreligger et byggeri anses en godkendelse for udnyttet, når det konstateres, at det, der er truffet afgørelse om, faktisk er gennemført.

En udnyttet miljøgodkendelse kan bortfalde helt eller delvist, hvis den efterfølgende ikke har været udnyttet i 3 på hinanden følgende år. Udnyttelsen forudsætter at mindst 25 % af det godkendte produktionsareal udnyttes driftsmæssigt og at den driftsmæssige udnyttelse ikke på noget tidspunkt ophører i 3 på hinanden følgende år. Driftsmæssig udnyttelse kræver, at der er dyr på produktionsarealerne svarende til mindst 50 % af det mulige ifølge dyrevelfærdskravene.

På vegne af Teknik- og Miljøudvalget

Ivan Thesbjerg
Afdelingsleder
Land og Vand, Landbrug
Ringkøbing-Skjern Kommune

Karsten Fløjgaard Tinning
Ingeniør
Land og Vand, Landbrug
Ringkøbing-Skjern Kommune

Kopi af miljøgodkendelsen er sendt til:

- Ringkøbing-Skjern museum, Arkæologisk Afdeling v/Torben Egebjerg, e-mail: post@arkvest.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, e-mail: natur@dof.dk, ringkoebing-skjern@dof.dk
- Styrelsen for Patientsikkerhed, e-mail: stps@stps.dk
- Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark, e-mail: formand@ferskvandsfiskeriforeningen.dk
- Danmarks Naturfredningsforenings Lokalkomité for Ringkøbing-Skjern Kommune, e-mail: dnringkoebing-skjern-sager@dn.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, Skyttevej 4, 7182 Bredsten, e-mail: post@sportsfiskerforbundet.dk
- Friluftsrådet Midt-Vest, e-mail: Ringkoebing-skjern@friluftsraadet.dk og lokalraad@friluftsraadet.dk

Kopi af udkast til miljøgodkendelse er sendt til:

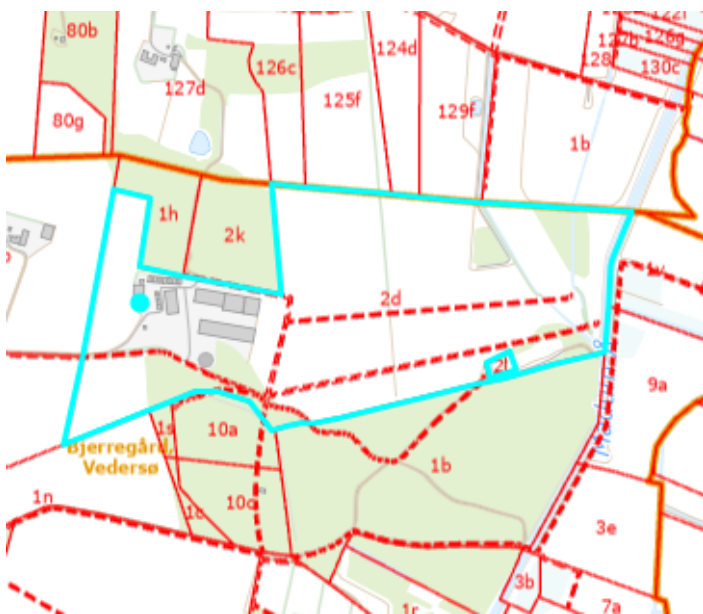
Ansøger: Ejer af husdyrbrug på Bakvej 11, 6990 Ulfborg.

Brev om høringen er sendt til:

Ejere og beboer af boliger inden for konsekvensradius på 450 meter.

Matrikulære naboer til matrikel nr. 2-d, Bjerregård, Vedeersø (med mindre de er med under konsekvensradius)

Miljøkonsekvensrapport

Ansøgningen om miljøgodkendelse skal i henhold til husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen omfatte en miljøkonsekvensrapport, idet der er tale om en ansøgning om godkendelse efter § 16 a, stk. 2, i husdyrbrugloven.

Krav til miljøkonsekvensrapport

Miljøkonsekvensrapporten skal mindst omfatte:

- 1) En beskrivelse af det ansøgte med oplysninger om
  - a) det ansøgtes placering, udformning, dimensioner og andre relevante særkender,
  - b) det ansøgtes forventede væsentlige og eventuelle kumulative indvirkninger på miljøet,
  - c) det ansøgtes særkender eller de foranstaltninger, der påtænkes truffet for at undgå, forebygge eller begrænse og om muligt neutralisere forventede væsentlige skadelige indvirkninger på miljøet, og
  - d) den eller de rimelige alternative løsninger, som ansøger har undersøgt, og som relevante for det ansøgte og dets særlige karakteristika, og hovedårsagerne til den eller de valgte løsninger under hensyn til det ansøgtes indvirkninger på miljøet.
- 2) Et samlet, ikke-teknisk resumé af oplysningerne i pkt. 1, og tillige oplysninger om foranstaltninger ved ophør, hvis det ansøgte vedrører et IE-husdyrbrug.

- 3) Oplysning om den kompetente ekspert, der har udarbejdet miljøkonsekvensrapporten.

Ansøger skal ved udarbejdelse af miljøkonsekvensrapporten tage hensyn til tilgængelige resultater af andre relevante vurderinger.

Ansøgers oplysninger i miljøkonsekvensrapporten, skal på en passende måde påvise, beskrive og vurdere det ansøgtes væsentlige direkte og indirekte virkninger i forhold til:

- 1) befolkningen og menneskers sundhed,
- 2) biologisk mangfoldighed med særlig vægt på kategori 1- og 2-natur samt bilag IV-arter,
- 3) jordarealer, jordbund, vand, luft og klima,
- 4) materielle goder, kulturarv og landskabet,
- 5) samspillet mellem to, flere eller alle faktorer efter nr. 1-4 og
- 6) sårbarhed i forhold til risici for større ulykker eller katastrofer som følge af faktorerne efter nr. 1-5.

Gennemgang af miljøkonsekvensrapport

Ringkøbing-Skjern Kommune skal i henhold til husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen gennemgå miljøkonsekvensrapporten med inddragelse af den fornødne ekspertise og kan i fornødent omfang indhente yderligere oplysninger fra ansøger til opfyldelse af kravene.

Miljøkonsekvensrapport, ansøgningen i Husdyrgodkendelse.dk, BAT-redegørelse og beredskabsplan er gennemgået, og der er indhentet supplerende oplysninger.

Det er Ringkøbing-Skjern Kommunes samlede vurdering, at ansøger og dennes konsulent har leveret tilstrækkelige oplysninger til, at der kan gennemføres en miljøvurdering af det ansøgte.

Det oplyses, at der er ikke er undersøgt alternative placeringsmuligheder, idet der er tale om godkendelse af eksisterende bygninger, hvor der ikke sker ændringer. De 4 nye kalvehytter og den nye møddingsplads placeres i tilknytning til de eksisterende bygninger.

Miljøvurderingen

I henhold til husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen skal Kommunalbestyrelsen ved afgørelsen om godkendelse efter § 16 a i husdyrbrugloven vurdere, om den ansøgte etablering, udvidelse eller ændring af husdyrbruget kan indebære væsentlig virkning på miljøet, herunder i forhold til omgivelsernes sårbarhed og kvalitet, i forhold til navnlig:

- 1) landskabelige værdier,
- 2) natur med dens bestande af vilde planter og dyr og deres levesteder, herunder områder, der er beskyttet mod tilstandsændringer eller fredet, udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde eller udpeget som særlig sårbart over for næringsstofpåvirkning,
- 3) jord, grundvand og overfladevand, og
- 4) lugt-, støj-, rystelses-, støv-, flue-, transport- og lysgener, uhygiejniske forhold, affaldsproduktion m.v.

Kommunalbestyrelsen skal ved vurderingen inddrage alle etableringer, udvidelser og ændringer af husdyrbruget, der er godkendt, tilladt eller afgjort efter anmeldelse inden for de seneste 8 år før kommunalbestyrelsens afgørelse.

Erhvervsmæssigt nødvendig for ejendommens drift som landbrugsejendom.

Ansøgningen omfatter godkendelse af eksisterende plads med 4 kalvehytter på i alt 214 m² samt etablering af ny møddingsplads i tilknytning til de eksisterende bygninger.

Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer, at de nye bygninger er en naturlig udvidelse af husdyrbruget, som er erhvervsmæssig nødvendig for ejendommens drift som landbrugsejendom.

Beskrivelse af husdyrbruget

Ansøgt drift

Stalde og produktioner Ansøgt drift				
Staldnavn	Staldstørrelse m ²	Ventilation	Kildehøjde Dyretype og staldsystem	Produktionsareal m ²
<u>9 Stald til kvæg</u>			Kildehøjde: 3 m Ventilation: Blandet ventilation	Størrelse: 780 m ²
Oversigt over dyretyper og produktionsarealer ? i				
(#198476) Ammekøer, slagtekalve (over 6 mdr.). Dybstrøelse		BAT-forudsætning: Eksisterende staldafsnit		Udgør: 780 m ²
		Antal måneder på græs: 0 Miljøteknologi: Ingen		
Samlet produktionsareal udgør		100.0 %		780 m ²
☐ Staldafsnit benyttes ikke i ansøgt drift i				
<u>12 Kalvestald</u>			Kildehøjde: 3 m Ventilation: Blandet ventilation	Størrelse: 706 m ²
Oversigt over dyretyper og produktionsarealer ? i				
(#198479) Ammekøer, slagtekalve (over 6 mdr.). Dybstrøelse		BAT-forudsætning: Eksisterende staldafsnit		Udgør: 706 m ²
		Antal måneder på græs: 0 Miljøteknologi: Ingen		
Samlet produktionsareal udgør		100.0 %		706 m ²
☐ Staldafsnit benyttes ikke i ansøgt drift i				
<u>4 Stald til kvæg</u>			Kildehøjde: 3 m Ventilation: Blandet ventilation	Størrelse: 736 m ²
Oversigt over dyretyper og produktionsarealer ? i				
(#198482) Ammekøer, slagtekalve (over 6 mdr.). Dybstrøelse		BAT-forudsætning: Eksisterende staldafsnit		Udgør: 736 m ²
		Antal måneder på græs: 0 Miljøteknologi: Ingen		
Samlet produktionsareal udgør		100.0 %		736 m ²
☐ Staldafsnit benyttes ikke i ansøgt drift i				
<u>7 stk Kalvehytter</u>			Kildehøjde: 3 m Ventilation: Blandet ventilation	Størrelse: 547 m ²
Oversigt over dyretyper og produktionsarealer ? i				
(#198486) Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse		BAT-forudsætning: Eksisterende staldafsnit		Udgør: 547 m ²
		Antal måneder på græs: 0 Miljøteknologi: Ingen		
Samlet produktionsareal udgør		100.0 %		547 m ²

☐ Staldafsnit benyttes ikke i ansøgt drift ⓘ			
4 kalvehytter	Kildehøjde: 3 m	Ventilation: Blandet ventilation	Størrelse: 214 m ² ▼
Oversigt over dyretyper og produktionsarealer ? ⓘ			
(#198490) Alle kvæg; Dybstrøelse BAT-forudsætning: Nyt (inkl. renoveret) staldafsnit	Antal måneder på græs: 0	Miljøteknologi: Ingen	Udgør: 214 m ² ▼
Samlet produktionsareal udgør		100.0 %	214 m ²
☐ Staldafsnit benyttes ikke i ansøgt drift ⓘ			
Løbegård 9 syd	Kildehøjde: 3 m	Ventilation: Blandet ventilation	Størrelse: 191 m ² ▼
Oversigt over dyretyper og produktionsarealer ? ⓘ			
(#205426) Ammekøer, slagtekalve (over 6 mdr.). Sengestald med fast gulv BAT-forudsætning: Eksisterende staldafsnit	Antal måneder på græs: 0	Miljøteknologi: Ingen	Udgør: 191 m ² ▼
Samlet produktionsareal udgør		100.0 %	191 m ²
☐ Staldafsnit benyttes ikke i ansøgt drift ⓘ			
Løbegård 9 nord	Kildehøjde: 3 m	Ventilation: Blandet ventilation	Størrelse: 178 m ² ▼
Oversigt over dyretyper og produktionsarealer ? ⓘ			
(#205437) Ammekøer, slagtekalve (over 6 mdr.). Sengestald med fast gulv BAT-forudsætning: Eksisterende staldafsnit	Antal måneder på græs: 0	Miljøteknologi: Ingen	Udgør: 178 m ² ▼
Samlet produktionsareal udgør		100.0 %	178 m ²
☐ Staldafsnit benyttes ikke i ansøgt drift ⓘ			
Løbegård 4	Kildehøjde: 3 m	Ventilation: Blandet ventilation	Størrelse: 298 m ² ▼
Oversigt over dyretyper og produktionsarealer ? ⓘ			
(#205438) Ammekøer, slagtekalve (over 6 mdr.). Sengestald med fast gulv BAT-forudsætning: Eksisterende staldafsnit	Antal måneder på græs: 0	Miljøteknologi: Ingen	Udgør: 298 m ² ▼
Samlet produktionsareal udgør		100.0 %	298 m ²
☐ Staldafsnit benyttes ikke i ansøgt drift ⓘ			
Kvier	Kildehøjde: 3 m	Ventilation: Blandet ventilation	Størrelse: 313 m ² ▼
Oversigt over dyretyper og produktionsarealer ? ⓘ			
(#217142) Ammekøer, slagtekalve (over 6 mdr.). Dybstrøelse BAT-forudsætning: Nyt (inkl. renoveret) staldafsnit	Antal måneder på græs: 0	Miljøteknologi: Ingen	Udgør: 240 m ² ▼
Samlet produktionsareal udgør		76.7 %	240 m ²

Beskrivelse af det ansøgte/ændringen:

Ansøgt drift omfatter overgang til stipladsmodellen med godkendelse af produktionsarealet i stedet for antallet af dyr, etablering af ny møddingsplads og godkendelse af 4 kalvehytter.

Nudrift

Stalde og produktioner Nudrift					
Staldnavn	Staldstørrelse m ²	Ventilation	Kildehøjde	Dyretype og staldsystem	Produktionsareal m ²
☐ Staldafsnit benyttes ikke i nudrift i					
9 Stald til kvæg			Kildehøjde: 3 m	Ventilation: Blandet ventilation	Størrelse: 780 m ²
Oversigt over dyretyper og produktionsarealer ? i					
(#205459) Ammekøer, slagtekalve (over 6 mdr.). Dybstrøelse Antal måneder på græs: 0 Miljøteknologi: Ingen					Udgør: 780 m ²
Samlet produktionsareal udgør					100.0 % 780 m ²
☐ Staldafsnit benyttes ikke i nudrift i					
12 Kalvestald			Kildehøjde: 3 m	Ventilation: Blandet ventilation	Størrelse: 706 m ²
Oversigt over dyretyper og produktionsarealer ? i					
(#205461) Ammekøer, slagtekalve (over 6 mdr.). Dybstrøelse Antal måneder på græs: 0 Miljøteknologi: Ingen					Udgør: 706 m ²
Samlet produktionsareal udgør					100.0 % 706 m ²
☐ Staldafsnit benyttes ikke i nudrift i					
4 Stald til kvæg			Kildehøjde: 3 m	Ventilation: Blandet ventilation	Størrelse: 736 m ²
Oversigt over dyretyper og produktionsarealer ? i					
(#205463) Ammekøer, slagtekalve (over 6 mdr.). Dybstrøelse Antal måneder på græs: 0 Miljøteknologi: Ingen					Udgør: 736 m ²
Samlet produktionsareal udgør					100.0 % 736 m ²
☐ Staldafsnit benyttes ikke i nudrift i					
7 stk Kalvehytter			Kildehøjde: 3 m	Ventilation: Blandet ventilation	Størrelse: 547 m ²
Oversigt over dyretyper og produktionsarealer ? i					
(#205465) Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse Antal måneder på græs: 0 Miljøteknologi: Ingen					Udgør: 547 m ²
Samlet produktionsareal udgør					100.0 % 547 m ²

☐ Staldafsnit benyttes ikke i nudrift i		
Løbegård 9 syd Kildehøjde: 3 m Ventilation: Blandet ventilation Størrelse: 191 m²		
Oversigt over dyretyper og produktionsarealer ? i		
(#205467) Ammekøer, slagtekalve (over 6 mdr.). Sengestald med fast gulv Antal måneder på græs: 0 Miljøteknologi: Ingen		Udgør: 191 m ²
Samlet produktionsareal udgør		100.0 % 191 m²
<hr/>		
☐ Staldafsnit benyttes ikke i nudrift i		
Løbegård 9 nord Kildehøjde: 3 m Ventilation: Blandet ventilation Størrelse: 178 m²		
Oversigt over dyretyper og produktionsarealer ? i		
(#205469) Ammekøer, slagtekalve (over 6 mdr.). Sengestald med fast gulv Antal måneder på græs: 0 Miljøteknologi: Ingen		Udgør: 178 m ²
Samlet produktionsareal udgør		100.0 % 178 m²
<hr/>		
☐ Staldafsnit benyttes ikke i nudrift i		
Løbegård 4 Kildehøjde: 3 m Ventilation: Blandet ventilation Størrelse: 298 m²		
Oversigt over dyretyper og produktionsarealer ? i		
(#205471) Ammekøer, slagtekalve (over 6 mdr.). Sengestald med fast gulv Antal måneder på græs: 0 Miljøteknologi: Ingen		Udgør: 298 m ²
Samlet produktionsareal udgør		100.0 % 298 m²
<hr/>		
☐ Staldafsnit benyttes ikke i nudrift i		
Kvier Kildehøjde: 3 m Ventilation: Blandet ventilation Størrelse: 313 m²		
Oversigt over dyretyper og produktionsarealer ? i		
(#316705) Ammekøer, slagtekalve (over 6 mdr.). Dybstrøelse Antal måneder på græs: 0 Miljøteknologi: Ingen		Udgør: 240 m ²
Samlet produktionsareal udgør		76.7 % 240 m²

Beskrivelse af nudriften og tidligere godkendelse:

Husdyrbruget er et kvægbrug med slagtekalveproduktion. Ejendommens nuværende lovlige drift (nudrift) er på 217 DE i kvæg i en afgørelse om ikke VVM-pligt fra Ringkjøbing Amt af d. 13. februar 2004 til en fedekalveproduktion.

Produktionsarealerne er opgjort ud fra indtegning af staldtegninger. Det er vanskeligt at opgøre produktionsarealet i nudrift præcist på grundlag af skitser og grundrids fra VVM-screeningen i 2003, hvorfor det er valgt at angive det indtegnede areal som 100% produktionsareal. Beregningerne og vurderingerne er hermed et udtryk for den maksimale miljøpåvirkning fra anlægget ved en belægningsgrad efter dyrevelfærdsreglerne, men også mere enkel. 8-års driften tager udgangspunkt i samme afgørelse og VVM-screeningen fra 2003 og er dermed identisk med nudriften.

I alle staldene er der fast gulv med dyr gående på dybstrøelse.

Løbegårdene på begge sider af stald 9, øst-vest gående, er med 3 m fast gulv med fald bort fra stalden ned imod den yderste og sidste 1,2 m, der er med spalter og en gyllekanal 1,2 m dyb langs hele staldens længde.

Løbegården ved Stald 4 - nord syd gående - er med 7 m fast gulv skrånende imod øst, hvor der yderst er en 20 cm bred rende, der med rør er forbundet til gyllekanalen i løbegården langs stald 9 og rørføringen til gylletanken. Der bagskylles med det opsamlede regn- og overfladevand, der også ledes til gylletanken.

8-års drift

Beskrivelse af 8-årsdrift:

Husdyrbrugets 8-årsdrift er identisk med nudriften.

Produktioner med miljøteknologi

Ansøgningen indeholder ingen produktioner med miljøteknologi.

Gødningsoptbevaringsanlæg

<u>Ansøgt drift</u>	Nudrift	8 års-drift ?	
☐ Lager benyttes ikke i ansøgt drift ?			
Gylletank 2000 m³	Gødningstype: Flydende	BAT-forudsætning: Eksisterende gødningsoptbevaringsanlæg	Overflådeareal: 496 m ² ▼
Oversigt over miljøteknologi ? ?			
☐ Lager benyttes ikke i ansøgt drift ?			
Ny møddingsplads	Gødningstype: Fast	BAT-forudsætning: Nyt (inkl. renoveret) gødningsoptbevaringsanlæg	Overflådeareal: 477 m ² ▼
Oversigt over gødningsandele ? ?			
Gødningsandel	Gødningstype: Kvæg, heste, får og geder	Udgør: 454 m ² ▼	
Samlet areal af gødningsandele udgør	95.2 %		454 m ²

Lagerregnskab og opbevaringskapacitet

Der etableres en ny møddingsplads på husdyrbruget som følge af at der planlægges fremtidig levering af dybstrøelse til biogasanlæg.

Gyllebeholderen rummer ca. 2.000 m³.

Hvis dybstrøelse ikke kan være på møddingsplads anvendes overdækket markstak.

Med 875 producerede slagtedyr årligt kan med baggrund i AU's normtal beregnes:

875 småkalve (0-6 mdr.) x 1,89 ton dybstrøelse = 1.654 ton dybstrøelse +

875 ungtyre (6 mdr. til slagting) x 2,53 ton = 2.214 ton, i alt ca. 3.870 ton dybstrøelse.

Løbegårdene med dyr gående på gyllesystem udgør 667 m² af det samlede produktionsareal på 4.124 m², svarende til ca. 20 %. Under forudsætning af en ligelig fordeling af dyr i staldsystemerne over året kan overslagsmæssigt som en worst-case betragtning ca. en 5-del af dyrene være gående på gyllesystem, hvorfor kan beregnes:

175 dyr på gyllesystem x 2,85 t gylle = 500 ton årligt, svarende til en månedlig produktion på ca. 42 ton gylle.

Plus regnvand 750 l pr m² x 667 m² = 500 m³ overfladevand, i alt 84 ton pr måned. Den ½-årige produktion er derfor på ca. 504 m³ og produktionen i 9 måneder er ca. 756 m³, hvilket kan opbevares i gylletanken med den samlede kapacitet på 2.000 m³. Kravet om minimum 9 måneders opbevaringskapacitet er dermed opfyldt.

Lokalisering

Forbudszoner

Indenfor forbudszonerne må der ikke etableres nybyggeri (husdyranlæg og gødnings- og ensilageopbevaringsanlæg) eller udvidelser/ændringer i eksisterende bygninger, der medfører forøget forurening.

Område	Afstandskrav	Afstand målet fra nybyggeri/bygning, hvor ændringen eller udvidelsen sker
By - og sommerhuszoner	50 meter	> 5000
Lokalplanområder	50 meter	>>50
Nabobeboelsesbygninger	50 meter	213
Afstand til kategori 1-natur og kategori 2-natur*	10 meter	>>10

* Ensilageopbevaringsanlæg er ikke omfattet af kravet

Der er intet nybyggeri eller ændringer/udvidelser i de eksisterende bygninger indenfor forbudszonerne.

Til husdyranlæg generelt (stald, opbevaringslager og/eller ensilage- opbevaringsanlæg) er der faste afstandskrav for at beskytte imod forurening eller væsentlige gener fra anlæggene.

Afstandskravene gælder kun for nybyggeri, og eksisterende anlæg er derfor ikke omfattet af bestemmelsen.

Type	Afstandskrav (m)	Mindste afstand til anlæg (m)
Vandforsyning til < 10 ejendomme	25	451
Vandforsyning til > 10 ejendomme	50	>> 50
Vandløb, dræn og søer * ¹	15	237
Offentlig vej, privat fællesvej	15	46
Levnedsmiddelvirkosomhed	25	>> 25
Beboelse på samme ejendom * ²	15	Ingen beboelse
Naboskel	30	64

*¹ Fra åbne vandløb og til søer med et areal, der er større end 100 m² skal der være mere end 100 meter til opbevaringsanlæg for flydende husdyrgødning.

*² Ensilageopbevaringsanlæg er ikke omfattet af kravet

De lovpligtige afstandskrav er ifølge ansøgningens oplysninger overholdt.

Beskyttelseslinjer

Naturbeskyttelseslovens bestemmelser om bygge- og beskyttelseslinjer skal sikre, at de nærmeste omgivelser ved søer og åer samt omkring fortidsminder, skove og kirker friholdes for bebyggelse eller andre væsentlige landskabelige indgreb.

Der er ved behandlingen af sagen taget stilling til nedenstående beskyttelseslinjer, og det er med x angivet, om nybyggeri på ejendommen ligger indenfor eller udenfor linjerne.

Beskyttelseslinje	Indenfor (x)	Udenfor (x)	Beskyttelseslinje	Indenfor (x)	Udenfor (x)
Klitfredede arealer		x	Skove		x
Strand		x	Fortidsminder		x
Søer		x	Kirker		x
Vandløb		x			

Det er på baggrund af ovenstående Ringkøbing-Skjern Kommunes vurdering, at husdyrbrugets anlæg ikke er i modstrid med de hensyn, der skal tages i forhold til ovennævnte emner.

Samlet vurdering af lokalisering

Idet husdyrbruget ligger udenfor forbudszoner, alle afstandskrav er overholdt og anlæggets placering ikke er i strid med beskyttelseslinjer, er det Ringkøbing-Skjern kommunes vurdering, at husdyrbruget ikke placeringsmæssigt vil give anledning til væsentlige gener for omgivelserne eller væsentlig risiko for forurening.

Påvirkning af landskab

Husdyrbruget ligger uden for de områder, som i kommuneplanen er udpeget som geologiske interesseområder, bevaringsværdige landskaber, større uforstyrrede landskaber og værdifulde kulturmiljøer.

Landskabsvurdering

Husdyrbruget ligger i delområde 3 af Stadil landbrugslandskab.

Dette landskabsområde ligger i den nordvestlige del af kommunen på små bakkeøer. Fjorde og åer omgiver de fleste steder de små bakkeøer, hvilket deler landskabsområdet op i fire underområder: blandt andet Holmsland Bakkeø (A), Vedersø Bakkeø (B) og to dele mindre områder (C og D), der ligger i overgangen til Skovbjerg Bakkeø mod øst. Tilsammen udgør de fire underområder ét samlet landbrugslandskab. Landskabsområdet er generelt tegnet af fragmentere og enkeltrækkede hegn, som afgrænser middelstore dyrkede marker, der er drænet. Lavbundsområder ligger i små smeltevandsdale, men er overvejende afvandet. Bebyggelsen ligger samlet i landsbyer og langs vejene ud fra landsbyerne. Gårde ligger i nærheden af lavbundsområder, som oprindeligt var afgræssede enge. Terrænet og bevoksningerne skaber åbne landskabsrum, som også åbner sig op mod de omkringliggende fjordlandskaber. Landskabsområdet er påvirket af tekniske anlæg i form af vindmøller, højspændingsledninger og industri.

Anbefalingerne for landskabet i forhold til landbrugsbyggeri er, at landskabet har kapacitet til indpasning af landbrugsbyggeri i middel skala. Indpasning af stort landbrugsbyggeri eller andet stort byggeri bør ske på baggrund af en konkret vurdering af indpasningsmulighederne. Stort og især højt

byggeri kan optræde dominerende i landskabet og bør indpasses på en måde, hvor skalaen nedtones. Eksempelvis bør byggeriet være lavt, og bevoksningsstruktur af hegn og småbevoksninger bør udnyttes til helt eller delvist at afskærme byggeriet. Det er væsentligt, at der tages hensyn til den samlede bygningsmasses visuelle udtryk, og at nyt byggeri tilpasses det eksisterende, så byggeriet fremstår ensartet og harmonisk i landskabsbilledet. Det er karakteristisk for området, at gårdene ligger delvist skjult i landskabet af bevoksning. Nyt landbrugsbyggeri bør derfor ligge skjult af bevoksning.

De eksisterende 4 kalvehytter, der godkendes som nye produktionsarealer er etableret på eksisterende areal mellem stald og maskinhus. Husdyrbruget er desuden skjult af skov mod nord og syd og kalvehytterne er derfor først synlige når man kommer ind på ejendommen.

De etablerede kalvehytter er således i overensstemmelse med anbefalingerne for landskabet.

Samlet vurdering af påvirkningen af landskab

Det er på baggrund af ovenstående Ringkøbing-Skjern Kommunes samlede vurdering, at det ansøgte husdyrbrug ikke er i modstrid med ønsket om at bevare det åbne landskab og beskytte de landskabelige hensyn, der er beskrevet i kommuneplanens retningslinjer for udviklingen af Ringkøbing-Skjern Kommune. Husdyrbruget vurderes således, hverken at skæmme landskabet, have synlige langtrækkende konsekvenser for landskabet, eller på anden vis påvirke de landskabelige værdier væsentligt.

Påvirkning af vilde planter og dyr.

Ammoniak påvirkning af natur

Påvirkningen af natur med dens bestande af vilde planter og deres levesteder, herunder områder, der er beskyttet mod tilstandsændringer eller fredet, udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde eller udpeget som særlig sårbart over for næringsstofpåvirkning vurderes på baggrund af følgende

Den maksimale tilladte totaldeposition af ammoniak på ammoniakfølsomme naturområder omfattet af § 7 stk. 1, nr. 1 og 2, i bekendtgørelse af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.

Den maksimale tilladte merdeposition af øvrige ammoniakfølsomme naturområder efter konkret vurdering, jf. § 29, i bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug.

Kategori 1-Natur

§ 7, stk. 1, nr. 1, omfatter nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper beliggende inden for Internationale Naturbeskyttelsesområder. De Natura 2000-naturtyper, som omfattes af § 7, stk. 1, nr. 1, er afgrænset til de ammoniakfølsomme Natura 2000-naturtyper, som indgår i udpegningsgrundlaget for området og er kortlagte af Naturstyrelsen i forbindelse med Natura 2000 planlægningen. Desuden omfatter § 7, stk.1, nr. 1 heder og overdrev inden for Internationale Naturbeskyttelsesområder, som er beskyttet efter naturbeskyttelsesloven § 3.

Kategori 2-Natur

§ 7, stk. 1, nr. 2, omfatter nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper, der er beliggende uden for Internationale Naturbeskyttelsesområder. Det drejer sig om naturtyperne: Højmoser, lobeliesøer,

samt heder større end 10 ha, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 og overdrev større end 2,5 ha, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3.

Kategori 3-Natur.

For ammoniakfølsomme naturtyper, som ikke er omfattet af ovenstående Kategori 1- og 2-Natur, skal kommunen foretage en konkret vurdering af, om der skal fastsættes krav.

Kommunen skal konkret vurdere, følgende beskyttede ammoniakfølsomme naturtyper uden for de Internationale Naturbeskyttelsesområder, der ikke er omfattet af § 7 stk. 1, nr. 1 og 2: Det drejer sig om heder, moser og overdrev, som er beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3.

Kommunen skal også konkret vurdere ammoniakfølsomme skove, der ligger uden for de Internationale Naturbeskyttelsesområder.

Ved den konkrete vurdering af, om der er tale om særlige regionale, eller lokale naturinteresser og ved vurdering af, om der skal stilles krav til den maksimale N-merdeposition på naturområder omfattet af Kategori 3-Natur, skal kommunen inddrage følgende fire kriterier:

1. Det aktuelle naturområdes status i kommuneplanen, herunder særligt, om det aktuelle ammoniakfølsomme naturområde er omfattet af kommuneplanens udpeging af særligt værdifulde naturområder, rekreative områder og/eller værdifulde kulturmiljøer, samt kommuneplanens retningslinjer for varetagelsen af naturbeskyttelsesinteresserne, de rekreative interesser og de kulturhistoriske interesser.
2. Om de aktuelle områder er omfattet af fredning, handleplan for naturpleje, eller anden planlagt naturindsats.
3. Det aktuelle naturområdes naturkvalitet.
4. Kvælstofbidrag fra området fra andre kilder (fx markbidrag), herunder, for så vidt angår skove, om de gødskes.

Kravene til ammoniakdepositionen er forskellige i de tre kategorier. Kravene fremgår af nedenstående tabel. Med »totaldeposition« menes ammoniakdepositionen fra stald og lager fra hele husdyrbruget (både fra den ansøgte og eksisterende drift), mens der med »merdeposition« menes ændringen i ammoniakdepositionen fra husdyrbrugets anlæg (stald og lager), som følge af det ansøgte.

Naturtyper	Fastsat beskyttelsesniveau
Kategori 1. § 7 stk. 1, nr. 1	Max. totaldeposition afhængig af antal husdyrbrug i nærheden*): 0,2 kg N/ha/år ved > 1 husdyrbrug 0,4 kg N/ha/år ved 1 husdyrbrug 0,7 kg N/ha ved 0 husdyrbrug.
Kategori 2. § 7 stk. 1, nr. 2	Max. totaldeposition på 1,0 kg N/ha pr. år
Kategori 3. Heder, moser og overdrev, som er beskyttet af naturbeskyttelseslovens § 3 og ammoniakfølsomme skove.	Max. merdeposition på 1,0 kg N/ha pr. år. Kommunen kan tillade en merdeposition, der er større end 1,0 kg N/ha pr. år, men ikke stille

	krav om mindre merdeposition end 1,0 kg N/ha pr. år.
--	--

Påvirkningen af nærmeste Kategori 1-Natur

Det nærmeste Kategori 1-Naturområde ligger ca. 2,4 km nord vest for de nærmeste anlæg på husdyrbruget. Naturområdet er en kortlagt naturtype (3150) Næringsrige søer og vandhuller med flydeplanter. Området er en del af habitatområde 188 Husby Sø og Nørresø.

En beregning af ammoniakdepositionen til naturområdet viser, at der ikke vil være deposition til området fra husdyrbruget.

Den ansøgte drift af anlægget, vurderes ikke at ville påvirke det pågældende habitatområde og dets udpegningsgrundlag på en måde, der hindrer målopfyldelse for habitatområdet, og det kan ikke på et konkret eksperimentelt videnskabeligt grundlag dokumenteres, at ammoniakpåvirkningen fra husdyrbruget vil medføre en påviselig biologisk ændring af området, selv om beskyttelsesniveauet er overholdt.

Påvirkningen af nærmeste Kategori 2-Natur

Nærmeste kategori natur er hedeområde ved Stokholm plantage ca. 3,7 km øst for anlægget.

I kraft af den store afstand til området (mere ned 3 km), er der ingen deposition af ammoniak til området og husdyrbruget vil derfor ikke påvirke nærmeste af det nærmeste Kategori 2-Natur.

Kommunen vurderer samtidig, at der ikke er andre kategori 2 naturområder, som vil blive væsentlig påvirket af udvidelsen af husdyrbruget. Det begrundes i de meget store afstande til de andre kategori 2 naturområder.

Påvirkningen af nærmeste Kategori 3-Natur og øvrig natur

Inden for 1.000 meter fra staldanlægget er der registreret moser, enge og vandhuller. Moser, heder, enge, strandenge, søer og overdrev er omfattet af § 3 i Naturbeskyttelsesloven, som beskytter disse naturområder imod tilstandsændringer.

Kategori 3 natur er heder under 10 ha, overdrev under 2,5 ha, samt moser og ammoniakfølsomme skove.

Kategori 3-naturområderne og øvrigt §3 beskyttet natur indenfor 1.000 meter fra staldanlægget er angivet i tabellen nedenfor:

Naturtype	Afstand fra anlæg	Retning	Merbelastning Kg N/ha (ansøgt i forhold til:)	
			Nudrift	8-årsdrift
Mose	600	Sydøst	0	0
Mose	510	Øst	0,1	0,1
Mose	710	Nordøst	0	0
Søer/vandhuller	215	Nord	0,1	0,1

Beskyttelsesniveauet for Kategori 3-Natur er fastsat til en merbelastning på 1,0 kg N/ha/år med mulighed for, at der kan tillades en højere merdeposition, hvis kommunen vurderer, at det konkrete naturområde kan tåle det.

Idet merbelastningen til Kategori 3-Natur områderne ligger under 1,0 kg N/ha/år, er beskyttelsesniveauet overholdt til Kategori 3-Natur.

Øvrig natur omkring anlægget:

Inden for 300 meter fra staldanlægget forekommer derudover et vandhul, som ikke er Kategori 3-Natur, men § 3-beskyttet natur.

Søer og vandhuller over 100 m² er omfattet af naturbeskyttelseslovens §3 om forbud mod tilstandsændringer. Søer og vandhuller påvirkes af tilførsel af næringsstoffer fra nærliggende markområder i omdrift. Udgravning og oprensning af søer og vandhuller er som udgangspunkt ikke tilladt uden en dispensation. Det samme gælder aktiviteter, som vil ændre vandhullets vandstand.

De fleste vandhuller beliggende i agerlandet er næringspåvirkede i større eller mindre grad gennem diffus tilførsel af næringsstoffer fra nærliggende marker i omdrift. Det betyder, at de fleste vandhuller er eutrofe, bortset fra enkelte vandhuller, som ligger sammen med heder eller i skovområder, hvor de ikke påvirkes med næringsstoffer.

Idet vandhullet hovedsageligt ligger omsluttet af skov, kan der være tale om en ammoniakfølsom naturtype.

Der er beregnet en merbelastning med ammoniak på 0,1 kg N/ha/år til vandhullet. Idet merbelastningen ligger under 1,0 kg N/ha/år, vurderer kommunen, at merbelastningen er så minimal, at den ikke vil medføre biologiske ændringer af naturtypens tilstand.

På baggrund af ovenstående vurderer kommunen, at ændringen af husdyrbruget ikke vil medføre påvirkning af naturområderne.

Påvirkning af bilag IV-arter

EU-medlemslandene skal, i henhold til Habitatdirektivets artikel 12, indføre en streng beskyttelse af en række dyre- og plantearter, uanset om de forekommer inden for et af de udpegede habitatområder, eller udenfor. Disse arter fremgår af Habitatdirektivets bilag IV.

For dyrearterne, er der bl.a. forbud imod beskadigelse, eller ødelæggelse af yngle-, eller rasteområder og imod forsætlig forstyrrelse af arterne, i særdeleshed i perioder, hvor dyrene yngler, udviser yngelpleje, overvintrer, eller vandrer.

For plantearterne er der bl.a. forbud i mod forsætlig plukning, indsamling, afskæring, oprivning med rod, eller ødelæggelse af disse vildtvoksende planter i naturen.

Følgende dyrearter kan tænkes, at forekomme i Ringkøbing-Skjern Kommune:

- Småflagermus, Markfirben, Odder, Spidssnudet frø og Strandtudse, samt visse vandtilknyttede insekter. Arterne er næppe tilknyttet driftsbygningerne, men nedenstående arter kan muligvis have levested, fødesøgningsområde, eller opholdssted i habitater tilknyttet, eller i nærheden af udbringningsarealerne:
- Småflagermus: Ud fra småflagermus' levevis vurderes det, at de ikke påvirkes negativt af driften af husdyrbruget.

- Odder: Kan forekomme i nærområdet i tilknytning til vandløb, sø eller fjord, men er med sin levevis næppe truet af driften af husdyrbruget.
- Bæver: Kan forekomme i nærområdet i tilknytning til vandløb eller søer, men er med sin levevis næppe truet af driften af husdyrbruget. Har sin hovedaktivitet i et kerneområde, hvor dæmninger og bæverbo kan observeres - som oftest nær pilebuske, birk, bævreasp og røn.
- Ulv: Kan forekomme i nærområdet i tilknytning til større skov- og hedeområder med en stor bestand af krondyr. Foretrækker tyndt befolkede områder, men er med sin levevis næppe truet af driften af husdyrbruget.
- Markfirben: Er udbredt i store dele af landet, men trues næppe af driften af husdyrbruget.
- Visse vandtilknyttede insekter, heriblandt grøn kølleguldsmed: Kan være tilknyttet nærområdets vandhuller og fugtige arealer. Der foreligger dog ingen aktuelle registreringer. Disse påvirkes negativt, når vandmiljøerne næringsstoffæres, eller gror til.
- Spidssnudet frø og strandtudse: Kan forekomme i nærområdets vandhuller og fugtige arealer. Der foreligger ingen aktuelle registreringer.

Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer på grundlag af det oplyste:

- At det areal, der omfattes af nybyggeri i forbindelse med projektets gennemførelse, hovedsagelig er arealer som anvendes ved driften af husdyrbruget, og at inddragelsen til bebyggelse ikke vil påvirke bilag IV-arter væsentligt.
- At der i forbindelse med projektets gennemførelse ikke vil ske øvrige ændringer i arealanvendelsen, som vil være væsentlige for Bilag IV-arters trivsel
- At driften af husdyrbruget, samlet set, ikke vil medføre beskadigelse, eller ødelæggelse af yngle-, eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er optaget i EF-habitatdirektivets bilag IV, litra a, samt ikke vil medføre ødelæggelse af de plantearter, som er optaget på EF-habitatdirektivets Bilag IV, litra b

Samlet vurdering af påvirkningen af vilde planter og dyr

De generelle beskyttelsesniveauer er i forhold til Kategori 1-, 2- og 3-Natur overholdt. Der ligger ingen stalde, eller lagre inden for 10 meter til Kategori 1-, 2- og 3-Natur.

Overholdelsen af BAT-emissionskravet til ammoniak og det generelle beskyttelsesniveau beskytter, som udgangspunkt, de kvælstoffølsomme naturtyper tilstrækkeligt mod kvælstofpåvirkning fra husdyrbrugets produktionsanlæg.

Den reelle ammoniakudledning fra husdyrbrugets anlæg vil afhænge af flere forhold, men ammoniakudledningen vil især kunne minimeres ved grundig og hyppig rengøring af overflader, som husdyrgødningen afsættes på.

I forhold til påvirkningen af bilag IV-arter vurderer Ringkøbing-Skjern Kommune, at husdyrbruget – ved overholdelse af de til enhver tid gældende generelle miljøregler og af de øvrige opstillede vilkår for miljøgodkendelsen - drives således, at påvirkningen på omgivelserne med luftbåret kvælstof fra produktionsanlægget minimeres til et acceptabelt niveau.

Det vurderes at ammoniakudledningen fra produktionsanlægget i sig selv og sammen med andre nærliggende husdyrbrug ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af de omkring liggende naturområder.

Endvidere vurderes det at det ikke på et konkret eksperimentelt videnskabeligt grundlag kan dokumenteres, at ammoniakpåvirkningen fra husdyrbruget vil medføre en påviselig biologisk ændring af egnens naturområder.

Påvirkning af jord, grundvand og overfladevand

Reguleringen af arealer til udbringning af husdyrgødning sker gennem generelle regler uden krav om forudgående tilladelse eller godkendelse. Miljøvurderingen omfatter derfor alene den påvirkning som husdyrbrugets anlæg og aktiviteter derpå kan medføre.

Generelt er husdyrbrugets anlæg omfattet af kravene i husdyrgødningsbekendtgørelsen og ved Ringkøbing-Skjern Kommunes miljøtilsyn på husdyrbrugene føres der tilsyn med overholdelsen af bekendtgørelsen. Der er mulighed for, at der i godkendelser og tilladelser efter [§ 16 a](#) husdyrbrugsloven kan fastsættes vilkår, der er mere vidtgående end bekendtgørelsens regler.

Påvirkning fra staldanlæg:

Generelt skal husdyranlæg, herunder stalde, læskure m.v., indrettes således, at forurening af grundvand og overfladevand ikke finder sted. Tilsvarende gælder for løbegårde og lignende, hvor der er en sådan koncentration af dyr, at næringsstofferne fra husdyrgødningen set over en årrække ikke kan udnyttes på arealet.

Det er kommunens vurdering, at når staldene er etableret med fast bund eller gulve udført af bestandige materialer, som er uigennemtrængelige for fugt, og som kan modstå påvirkningerne fra dyrene og de anvendte redskaber, vil der ikke være en påvirkning af jord, grundvand eller overfladevand fra staldanlægget.

Staldene er desuden indrettet med et afløbssystem til opsamling af flydende husdyrgødning og restvand, jf. afløbsplanen i bilag 3

Påvirkning fra gødningsopbevaringsanlæg:

Generelt skal husdyrgødning føres fra stalden til opbevaringsanlæg, som er etableret og drives i henhold til husdyrgødningsbekendtgørelsens krav. Husdyrgødningsbaseret kompost med et tørstofindhold på mindst 30 pct. må dog også oplagres i marken (markstakke) efter husdyrgødningsbekendtgørelsens regler.

Opbevaringskapaciteten af dybstrøelse er i princippet ubegrænset, idet den komposterede dybstrøelse, udover møddingsplads, kan placeret i overdækket markstak. Med 875 producerede slagtedyrligt kan med baggrund i AU's normtal beregnes:

875 småkalve (0-6 mdr.) x 1,89 ton dybstrøelse = 1.654 ton dybstrøelse +

875 ungtyre (6 mdr. til slagting) x 2,53 ton = 2.214 ton, i alt ca. 3.870 ton dybstrøelse.

Løbegårdene med dyr gående på gyllesystem udgør 667 m² af det samlede produktionsareal på 4.124 m², svarende til ca. 20 %. Under forudsætning af en ligelig fordeling af dyr i staldsystemerne over året kan overslagsmæssigt som en worst-case betragtning ca. en 5-del af dyrene være gående på gyllesystem, hvorfor kan beregnes:

175 dyr på gyllesystem x 2,85 t gylle = 500 ton årligt, svarende til en månedlig produktion på ca. 42 ton gylle.

Plus regnvand $750 \text{ l pr m}^2 \times 667 \text{ m}^2 = 500 \text{ m}^3$ overfladevand, i alt 84 ton pr måned. Den ½-årige produktion er derfor på ca. 504 m^3 og produktionen i 9 måneder er ca. 756 m^3 , hvilket kan opbevares i gylletanken med den samlede kapacitet på 2.000 m^3 . Kravet om minimum 9 måneders opbevaringskapacitet er dermed opfyldt.

Håndtering af spildevand, restvand og saftafløb

På et husdyrbrug kan der være forskellige typer af brugt vand og saft fra foder og husdyrgødning, som skal håndteres på forskellige måder. Definition af type, krav dertil og beskrivelse af den aktuelle håndtering på Bakvej 11 er samlet i nedenstående tabel.

Sanitært spildevand
<p>Definition og krav: Afløb fra toilet og køkken i driftsbygninger, skal afledes til et godkendt spildevandssystem. Der skal ansøges om særskilt godkendelse.</p> <p>Håndtering på husdyrbruget: Der er ikke toilet i eksisterende staldbygninger.</p>
Regnvand
<p>Definition og krav: Tagvand og vand fra befæstede arealer, som ledes direkte til dræn/faskine i stedet for spildevandssystem. I forhold til de befæstede arealer forudsætter dette, at der ikke er væsentlig risiko for spild af olie eller andre forurenende stoffer på de befæstede arealer. På landbrugsejendomme kan vandet fra tagflader og befæstede overflader afledes til nedsivning eller til vandløb. Alle ændringer af eksisterende afløb skal som udgangspunkt godkendes. Hvis der er øget areal med tagflader eller befæstede arealer hvor vandet afledes til nedsivning skal der søges om en nedsivningstilladelse hos Ringkøbing-Skjern Kommune. Hvis der er øget areal med tagflader eller befæstede arealer med afledning til vandløb, herunder dræn og grøfter, skal der søges om en udledningstilladelse hos Ringkøbing-Skjern Kommune.</p> <p>Håndtering på husdyrbruget: Tagflader på de nye kalvehytter er opgjort til ca. 170 m^2. Regnvand fra tage nedsives fra jordoverfladen eller ledes til regnvandsbassin.</p>
Møddings- og ensilagesaft
<p>Definition og krav: På møddingspladser, ensilagepladser og pladser til kalvehytter skal regnvand, som falder på pladserne og væske der løber fra saftgivende ensilage og fast gødning opsamles i en godkendt beholder og udbringes efter samme regler som gylle og fast gødning.</p> <p>Håndtering på husdyrbruget: Væske fra plads med kalvehytter ledes til fortank og videre til gyllebeholder Saft fra møddingspladsen ledes til fortank og videre til gyllebeholder.</p>
Restvand
<p>Definition og krav: Væske fra ensilageopbevaringsanlæg med ikke-saftgivende ensilage og væske, der udelukkende er opsamlet fra ensilageopbevaringsanlæg senere end 1 måned fra ilægning af saftgivende ensilage. Fra ensilagepladsen afledes restvand til fortank og videre til gyllebeholder.</p>
Spildevand fra vaskeplads
<p>Definition og krav: Spildevand fra vask af landbrugsmaskiner skal opsamles i gyllebeholder eller anden godkendt beholder. Alternativt kan vask af landbrugsmaskiner ske i marken.</p> <p>Håndtering på husdyrbruget: På husdyrbruget foretages vask af maskiner i marken eller på støbt plads ved kalvehytter med afløb til gyllesystem.</p>

Der rengøres ikke marksprøjter på ejendommen. Rengøring af marksprøjter foretages på vaskeplads / i marken.

Der henvises desuden til afløbsplan i bilag 3.

Påvirkning fra opbevaring af bekæmpelsesmidler, olie og brændstof

Ansøger oplyser, at Bekæmpelsesmidler opbevares i aflåst kemirum i maskinhus på ejendommen.

Der er opstillet en 2500 l dieselolietank fra 2006 (1995/nr.54065) stående på fast gulv i maskinhus.

Olietanken står på fast gulv uden afløb og med god mulighed for opsamling af et evt. spild. Tankene står på ben og har påfyldningsalarm.

Fyringsolie anvendes ikke på ejendommen.

Ringkøbing-Skjern Kommune kan oplyse, at generelt skal opbevaring ske, så der ikke er risiko for at forurene jord, vandmiljø og grundvand. Det betyder i praksis, at der ikke må være afløb fra opbevaringsrum, med mindre det fører til en opsamlingsbeholder. Det betyder også, at gulvet skal være med tæt bund. Spild skal suges op med f.eks. kattegrus eller savsmuld og afleveres til en genbrugsstation.

Påvirkning af grundvand

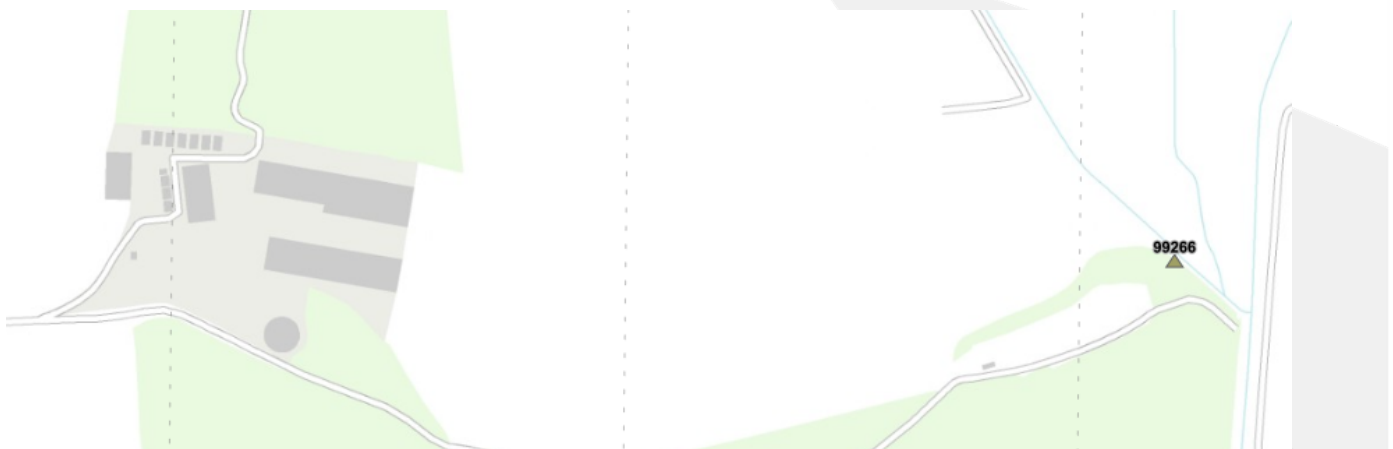
Anlægget ligger i område uden drikkevandsinteresser.

Ved boringer, jf. indvindingstilladelsen, skal der holdes en beskyttelseszone omkring borestedet på mindst 10 m for almene vandforsyningsboringer og på mindst 5 m for ikke-almene vandforsyningsboringer.

Nærmeste boring, ikke almen er enkelt vandforsyning til Bakvej 7, 6990 Ulfborg i en afstand af små 500 m imod vest.

Nærmeste almene vandværk er langt ude over afstandskravet.

Nærmeste markvandsboring, boring nr 99266 er ca. 800 m imod øst.

Det vil sige, at der skal holdes en sprøjte- og gødningsfri zone omkring vandboringerne på mindst 5 meter. Opblanding og opbevaring af bekæmpelsesmidler, herunder tom emballage, samt andre stoffer, der kan forurene grundvandet, er heller ikke tilladt inden for fredningsbæltet.

Håndtering og opbevaring af affald

Ansøger har indsendt en oversigt over affaldstyper og kemikalier, og hvordan de opbevares og bortskaffes.

I tabel 9 er oplistet husdyrbrugets affaldstyper, opbevaringssteder, transportører, modtageanlæg samt skønnede årlige affaldsmængder. Fra markdriften på ejendommen er der affald i form af spildolie, olie- og brændstoffiltre og rester af bekæmpelsesmidler. Der sker ingen ændringer i affaldstyper og mængder med det ansøgte.

Tabel 9 Affald fra husdyrbruget

Affaldstype	Opbevaringssted	Transportør	Modtageanlæg	Mængder (pr. år)
Olie- og kemikalieaffald:				
Spraydåser		Transporterer selv	Genbrugsplads	ca. 20 stk.
Traktor- og bilbatterier	Forefindes ikke		Genbrugsplads	ca. 3 stk.
Spildolie	Forefindes ikke		Genbrugsplads	Ca. 40 liter
Medicinrester	Forrum	Transporterer selv	Apotek	Normal intet
Kanyler i særlig beholder	Forrum	Transporterer selv	Genbrugsplads	ca. 2 bokse
Batterier – alle typer		Transporterer selv	Genbrugsplads	5 stk.
Fast affald:				
Tom emballage (rent papir/pap)		Transporterer selv	Genbrugsplads	intet
Plastic		dagrenovation	Kendes ikke	intet
Lysstofrør og varmpærer		Transporterer selv	Genbrugsplads	ca. 5 lysstofrør
Tomme medicinglas		Transporterer selv	Genbrugsplads	Ca. 150 stk.
Jern og metal			Kendes ikke	intet
Tomme olietromler	Forefindes ikke	ingen	Kendes ikke	ingen.
Døde dyr	Plads umiddelbart vest for anlægget.	DAKA	DAKA	Ca. 20
Diverse brændbart (dagrenovation)			Kendes ikke	ca. 8 tons

Håndtering af unormale driftssituationer og uheld

Ansøger oplyser:

Husdyrbrugets daglige tiltag for at begrænse forurening og gener er beskrevet i afsnittene 3.5 -3.8.

Forholdsregler i forbindelse med uheld med olie, kemikalier, gylle og brand er beskrevet i husdyrbrugets beredskabsplan.

Beredskabsplanen opbevares på kontoret på adresse Mælkevejen 6 og i en rød mappe med beredskabsplanen er ophængt i maskinhuset (bygning 3 på bilag 1) og opdateres løbende, når der er behov.

Kommunen vurdering:

Det er Ringkøbing-Skjern Kommunes vurdering, at en beredskabsplan tilskynder ansøger i at gennemgå bedriften og foretage en risikovurdering af, om der skal ændres i drift eller indretning, således at risikoen for uheld minimeres samt at omfanget af skaden ved uheld reduceres.

Samlet vurdering af påvirkningen af jord, grundvand og overfladevand

Beskyttelsen af jord, grundvand og overfladevand imod påvirkninger fra driften af husdyrbrug er reguleret i husdyrgødningsbekendtgørelsen, hvor der er generelle regler der skal overholdes, i forbindelse med etablering og drift af husdyrbrugets anlæg.

Overholdelsen af de generelle regler bliver kontrolleret gennem kommunens miljøtilsyn med husdyrbrugene, og der bliver ved hvert tilsyn foretaget en risikovurdering der anvendes til fastsættelse af tilsynsfrekvensen.

Der er til yderligere sikring imod forurening af jord, grundvand og overfladevand stillet vilkår til:

- Renholdelsen af de arealer der afleder vand til nedsivning eller recipient
- Vedligeholdelsen af afløb, pumper og andet som anvendes til spildevand, restvand og saftafløb
- Håndtering af spildevand, restvand og saftafløb
- Vask af landbrugsmaskiner
- Håndtering og opbevaring af affald.
- Opbevaring af brændstof, fyringsolie og medicin.

Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer på baggrund af oplysninger fra ansøger, at de stillede vilkår, samt generel lovgivning og kommunens tilsyn med husdyrbrug er tilstrækkelig til at beskytte jord, grundvand og overfladevand mod væsentlige påvirkninger, som følge af husdyrbrugets drift.

Påvirkning af naboer

Husdyrbruget kan påvirke naboer med lugt-, støj-, rystelser-, støv-, flue-, transport- og lysgener og uhygiejniske forhold.

Lugt

Lugtgenekriterierne betragtes som den maksimale, miljømæssige acceptable lugtgenebelastning fra en given kilde ved den pågældende områdetype.

Genekriterierne for lugt må maksimalt være:

- 5 OUE pr. m³ og 1 LE pr. m³ i byzone og sommerhusområder og fremtidigt byzone- eller sommerhusområde der er med i kommuneplanens rammedel.
- 7 OUE pr. m³ og 3 LE pr. m³ til samlet bebyggelse og i områder i landzone, der i lokalplan er udlagt til:
  - Boligformål
  - Blandet bolig og erhvervsformål
  - Offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign.
- 15 OUE pr. m³ og 10 LE pr. m³ ved beboelsesbygninger på ejendomme uden landbrugspligt, der ikke ejes af den ansvarlige for driften.

Desuden beregnes en konsekvenszone, som er det område hvor det erfaringsmæssigt har vist sig, at lugt kan registreres, og hvor ejere og beboere i beboelses bygninger derfor bliver orienteret

Kumulation af lugt

Der ligger ikke andre husdyrbrug nærmere end 300 meter fra følgende:

- Eksisterende eller ifølge kommuneplanens rammedel fremtidig byzone- eller sommerhusområde.
- Områder i landzonen, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig- og erhvervsformål, offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign.
- Samlet bebyggelse

Der ligger ikke andre husdyrbrug nærmere end 100 meter fra nabobeboelse (beboelsesbygninger på ejendomme uden landbrugspligt, der ikke ejes af den ansvarlige for driften).

Geneafstanden skal derfor ikke forøges.

Beregninger

I ansøgningen beregnes en nødvendig geneafstand efter såvel Miljøstyrelsens lugtmodel og FMK-modellen på grundlag af produktionsarealets størrelse i m² i de enkelte staldafsnit og emissionsfaktorerne for de forskellige dyretyper og staldsystemer. Geneafstand korrigeres i forhold til placering af omboende og antal husdyrbrug i nærheden (kumulation).

I ansøgningen er der lavet følgende beregninger:

Samlet resultat af lugtberegning ? i

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand (m)	Korrigeret geneafstand (m)	Vægtet gennemsnitsafstand (m)	Genekriterie overholdt	
Bakvej 7	0	FMK	109,8	109,8	547,7	Ja	▼
Gilhøj 6	0	FMK	109,8	109,8	579,2	Ja	▼
Gilhøj 8	0	FMK	109,8	109,8	698,8	Ja	▼
Vedersø	0	NY	296,6	296,6	1361,5	Ja	▼
Potentiell byzone	0	NY	446,1	446,1	1335,8	Ja	▼
Stadil Kirkeby sommerhuse	0	NY	446,1	423,8	3785,1	Ja	▼
Tim	0	NY	446,1	423,8	5275,2	Ja	▼
Ulfborg	0	NY	446,1	446,1	6763,8	Ja	▼
Vester Husby sommerhuse	0	NY	446,1	446,1	5674,3	Ja	▼

Konsekvenszone: 450 meter

Den korrigerede geneafstand angiver den maksimale afstand, hvor geneniveauet kan overholdes. Denne skal være mindre end den vægtede gennemsnitsafstand til bebyggelsen, hvilket er overholdt for alle områder.

Idet de lovpligtige beskyttelsesniveauer for lugtgener er overholdt, vurderes det, at udvidelsen ikke vil medføre væsentlige lugtgener for naboer og andre omkringboende.

Støj og rystelser

Ansøger oplyser:

Støj, vibrationer og lavfrekvent støj vurderes at være af et omfang, der ikke vil kunne genere naboer, idet de fleste støjende aktiviteter foregår i dagtimerne, til dels indendørs samt at afstand fra nærmeste støjende anlæg (udleveringsrampe/gyllebeholder) til naboerne er ca. 193-253 m. Det levende hegn rund om anlægget skærmer for en del af støjgenerne fra husdyrbruget.

Da denne ansøgning udelukkende drejer sig om ændring og mindre udvidelse af dyreholdet i de eksisterende stalde, sker der ingen væsentlige ændringer af støjen fra ejendommen i forhold til den nuværende drift. Der vil ikke være en af antallet af transportere og det vurderes ikke at forøge støjen mærkbart.

Det vurderes, at Miljøstyrelsens vejledende støjgrænser kan overholdes og at husdyrbruget ikke giver anledning til støjgener for naboerne og ikke påvirker deres sundhed.

Kommunens vurdering:

Støjkloder fra husdyrbruget udgøres primært af støj i forbindelse med transport.

Med husdyrbrugets placering vurderes det, at støj fra husdyrbruget i fremtiden ikke forventes at blive et problem for de omkringboende. Der er ikke foretaget støjberegninger i forbindelse med udarbejdelsen af denne miljøgodkendelse.

Der er i miljøgodkendelsen fastsat vilkår om maksimale grænser for støj, samt at såfremt der skulle opstå gener fra støj eller rystelser for de omkringboende, og tilsynsmyndigheden finder det nødvendigt, skal der foretages målinger.

Herudover henvises der til, at det er god landmandpraksis, at transport til og fra husdyrbruget foregår ved hensynsfuld kørsel, for at begrænse bl.a. støjgener.

Lys

Ansøger oplyser:

Ud fra placeringen og typen af den udvendige belysning vurderes det, at naboerne ikke kan blive generet af lyset. Derudover er der levende hegn i form af høje træer langs anlægget der skærmer for lyspåvirkninger fra husdyrbruget.

Det vurderes derfor at belysningen på ejendommen ikke giver anledning til væsentlige gener for de omkringboende eller i forhold til de landskabelige hensyn.

Kommunens vurdering: Det vurderes, at lys fra ejendommen ikke vil give anledning til væsentlige gener for de omkringboende som følge af god placering i forhold til omkringboende.

Fluer og skadedyr

Ansøger oplyser:

Skadedyr og fluer bekæmpes efter gældende regler. Fluebekæmpelse sker med anvendelse af Neporex og smøremiddel efter behov. Rottebekæmpelse foregår ved brug af firmaet Anticimex, der 5 gange årligt efterser og fylder kasser med varierende midler for at undgå dannelse af resistens; Ellers efter behov, hvis der konstateres problemer med rotter.

For at undgå tilhold af skadedyr holdes det rent og ryddeligt omkring ejendommen og der fejes op ved eventuelt spild.

Kommunens vurdering:

Der er stillet vilkår om, at der skal foretages en effektiv fluebekæmpelse, og at foder skal opbevares, så der ikke opstår risiko for tilhold af rotter m.v. På forlangende skal bekæmpelse af rotter, eller lign. foretages af et autoriseret rottebekæmpelsesfirma.

Det vurderes, at ejendommens skadedyrsbekæmpelse er tilfredsstillende til at forebygge og løse et eventuelt opstået problem med skadedyr.

Støv

Ansøger oplyser:

Da fodersiloer er placeret umiddelbart op ad anlægget, og i stor afstand fra naboerne, samt at fodersiloerne har støvcykloner, vurderes det at støv fra foderhåndtering ikke vil genere naboer.

Med en afstand på minimum 193 m til nærmeste naboer fra kørearealer ved gyllebeholdere og stalde vurderes det, at støvemissioner fra kørsler ikke vil genere naboer. Som nævnt fejes veje, hvis der i forbindelse med markbruget sker tilsvining af vejarealer.

Det vurderes derfor, at støvgener fra husdyrbruget ikke vil genere eller være sundhedsskadelige for naboer.

Kommunens vurdering:

Det forventes ikke, at husdyrbruget vil give anledning til støvgener for de omkringboende. Der er fastsat vilkår til, at sikre de omkringboende mod støvgener fra husdyrbruget. Herudover henvises der til, at det er god landmandpraksis, at transport til og fra husdyrbruget foregår ved hensynsfuld kørsel, for at begrænse bl.a. støvgener.

Transport

Kommunen skal i forbindelse med sagsbehandlingen af en miljøgodkendelse vurdere, om til- og frakørsel til bedriften vil kunne ske uden væsentlige miljømæssige gener for de omboende. Generne fra trafik forekommer i forbindelse med til- og frakørsel til bedriften med dyr, foder og husdyrgødning.

Generelt kan der i en miljøgodkendelse stilles vilkår om, at anvende bestemte interne veje samt hvilke veje der skal benyttes ved til- og frakørsel. Der kan desuden stilles krav om, at til- eller frakørsel af foder, gødning m.v. kun må ske på bestemte tidspunkter. Derimod er der ikke i husdyrbrugsloven hjemmel til at fastsætte vilkår for transporten på offentlig vej, samt spørgsmål vedr. belastning af det lokale vejnet. Færdsel på offentlig vej reguleres af færdselsloven og håndhæves af politiet. (NMK-132-00789 og NMK-132-00839).

Ansøger oplyser:

Antallet af tunge transporter til og fra husdyrbruget fremgår af Tabel 8. Antallet af transporter forventes at være på samme niveau som i nudriften.

Transporter til og fra husdyrbruget foregår ad to indkørsler til Bakvej 11. Der etableres ikke nye indkørsler til ejendommen. Tunge transporter foregår typisk i dagtimerne mellem kl. 6 og 19 på hverdage.

Der vil fortsat være kørsler i forbindelse med markdrift og udbringningen af husdyrgødningen på de omkringliggende arealer.

Afhentning af døde dyr sker efter behov, anslået højst en gang hver 14. -ende dag en fra en plads lige sydvest for anlægget.

Tabel 8 Tunge transporter til og fra husdyrbruget.

Tunge transporter	<u>Nudrift</u> ca. antal/år	Ansøgt drift ca. antal/år
Levering af foder (lastbil)	20	20
<u>Afhentning af korn</u>	10	10
Afhentning af kalve	20	20
Levring af halm	20	20
Afhentning af døde dyr (lastbil)*	26	26
Afhentning af affald til dagrenovation (lastbil)	26	26
Afhentning af jern og metal (lastbil)	1	1
Levering af gylle	20	20
Levering af dieselolie (lastbil)	10	10
Levering af div. sække og pallearer (lastbil)	6	6
Maksimalt i alt	159	159
* Efter behov		

Det vurderes at transport til og fra husdyrbruget ikke vil genere naboer, da transporterne typisk sker i dagtimer, indkørslerne til ejendommen er placeret på sydlige side af staldene, væk fra naboerne, og ejendommen er afskærmet af levende hegn. Bakvej er ikke særligt trafikeret, så det vurderes desuden, at transport til og fra husdyrbruget ikke vil genere anden vejtrafik.

Transporterne stiger ikke. Det vurderes i øvrigt, at en beskeden stigning i antallet af transporter ikke vil medføre væsentlige yderligere gener for de omkringboende.

Som udgangspunkt foregår udelukkende nødvendige transporter. Transporterne at være af mindre betydning for klimaet.

Kommunens vurdering: Ansøgt projekt ikke vil betyde en forøget transport til og fra husdyrbruget idet der ikke sker ændringer i antallet af transporter.

Døde dyr

Døde dyr (DAKA) afhentes på opsamlingsplads lige sydvest for anlægget og op ad offentlig vej.

Her ligger store dyr hævet fra jorden på betonspalter og er overdækket med kadaverkappe. Opsamlingspladsen er afskærmet af læhegn, så det ligger i skygge og ikke er direkte synligt fra vejen. DAKA afhenter de døde dyr efter af tale, højest ca. en gang hver 14-ende dag.

Samlet vurdering af påvirkning af nabogener

Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer, at de stillede vilkår, samt generel lovgivning og kommunens tilsyn med husdyrbrug er tilstrækkelig til at beskytte naboer mod væsentlige påvirkninger, som følge af husdyrbrugets drift.

Anvendelse af BAT (bedste tilgængelige teknik)

Forebyggelse og begrænsning af forurening på husdyrbrug skal først og fremmest ske ved anvendelse af bedst tilgængelige teknik herunder renere teknologi, f.eks. mindre forurenende anlæg, processer og råvarer.

BAT fastlægges ud fra en overordnet vurdering af, hvad der er teknisk og økonomisk muligt for de forskellige husdyrbrancher. Det er altså ikke den enkelte landmands økonomi, som ligger til grund for kommunens vurdering.

Vurderingen af BAT i §16a miljøgodkendelser skal ske i forhold til følgende områder:

Staldindretning

Opbevaring og udbringning af husdyrgødning

Anvendelse af bedste teknik til reduktion af ammoniakemissionen

I godkendelser og tilladelser til husdyrbrug med en samlet ammoniakemission på mere end 750 kg NH₃-N pr. år skal der fastsættes vilkår til opfyldelse af krav til den maksimale ammoniakemission ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT)

Miljøstyrelsen har udmeldt, at kommunerne ikke skal anvende BAT-konklusionerne, med de meget omfattende baggrundsdokumenter, ved fastlæggelse af bedste tilgængelige teknik. I stedet skal kommunerne anvende de regler i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, der bliver fastsat med henblik på at implementere BAT-konklusionerne. Fra 1. august 2017 er der efter denne model fastsat en række generelle regler om BAT, der skal sikre denne implementering herunder bindende BAT-krav om ammoniakreduktion fastsat i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3, regler om BAT i forhold til andet end ammoniak, generelle regler om miljøledelse mv.

Kravet til den maksimale emission af NH₃-N pr. år (BAT) omfatter hele husdyrbruget, men kravet til det enkelte staldafsnit afhænger af, om staldafsnittet betragtes som nyt eller eksisterende. Miljøstyrelsen har udarbejdet emissionsgrænseværdier for ammoniak for de fleste typer af eksisterende stalde og nye stalde.

BAT-krav er i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen angivet som den maksimale ammoniakemission i kg NH₃-N pr. m² produktionsareal pr. år for de forskellige dyretyper og staldsystemer.

Ringkøbing-Skjern Kommune tager ved fastlæggelsen af BAT-niveauet for husdyrbruget udgangspunkt i disse emissionsgrænseværdier. Fastlæggelsen af BAT-niveauet sker i samarbejde med landmandens konsulent.

Emissionsgrænseværdi for ammoniak

Samlet BAT beregning ved anvendelse af BAT for nye og eksisterende stalde:

Samlet BAT beregning 			
	Stalde	Lagre	Total
Samlet BAT krav (kg NH ₃ -N /år)	3223	362	3584
Faktisk emission (kg NH ₃ -N /år)	3223	362	3584
Forskel (kg NH ₃ -N /år)	-	-	0
Vejledende BAT Overholdt?	-	-	Ja

Den vejledende BAT-emissionsgrænseværdi er beregnet til 3223 kg NH₃/år for staldene. Emissionsværdien for opbevaringslagrene er 362 kg NH₃/år.

Det samlede BAT-krav for bedriften er derfor 3584 kg NH₃/år.

Ammoniakemissionen ved det ansøgte projekt er ifølge ansøgningen 3584 kg NH₃/år. Den beregnede BAT-emissionsgrænseværdi er således overholdt.

Staldindretning

Der er primært tale om et eksisterende husdyrbrug med produktion af slagtekalve på dybstrøelse og i sengestald med fast gulv, som overgår til regulering efter stipladsmodellen. Herudover godkendes produktionsareal på plads til kalvehytter med 4 hytter.

Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer, at det ansøgte projekt anvender staldteknikker, som er beskrevet i Miljøstyrelsens teknologiblade og som er BAT for husdyrbruget.

Opbevaring og behandling af husdyrgødning

Opbevaring af husdyrgødning sker i dag i gyllebeholder og markstak og vil fremadrettet ske i gyllebeholder og på møddingsplads samt eventuel opbevaring af dybstrøelse af markstak ved behov.

Det er eftervist, at der er tilstrækkelig kapacitet til opbevaring af gylle i 9 måneder.

Det er Ringkøbing-Skjern Kommune vurdering, at det ansøgte overholder niveauet for BAT m.h.t. Opbevaring af husdyrgødning.

Alternativer og fravalg BAT

På det aktuelle staldsystem er der ingen BAT tekniker, som kan implementeres uden etablering af nye staldsystemer, hvilket ikke er relevant idet BAT krav er overholdt.

Kommunen vurderer, at ansøgningen lever op til BAT-kravene for denne type af husdyrproduktion. Det er derfor ikke påkrævet at anvende yderligere teknikker.

Konklusion

Idet de lovpligtige afstandskrav og beskyttelsesniveauer er overholdt, vurderer Ringkøbing-Skjern Kommune at:

Overgangen til stipladsmodellen og godkendelse af eksisterende produktionsareal på 214 m² til 4 kalvehytter med fast bund og dybstrøelse, samt etablering af ny møddingsplads på 454 m² i tilknytning til eksisterende bygninger kan tillades, idet udvidelsen og det samlede husdyrbrug ikke vil medføre en væsentlig genepåvirkning af naboer, Kategori 1-, 2- og 3-Natur samt landskabelige værdier og kulturmiljøer.

Derudover er det vurderet, at udvidelsen og det samlede husdyrbrug ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af § 3-områder, eller andre naturområder som er beskyttet mod tilstandsændring, fredet, udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde, eller særlig sårbar overfor næringsstofpåvirkning.

Endvidere er det vurderet, at det ansøgte projekt og det samlede husdyrbrug ikke vil have væsentlig virkning på de bestande af vilde planter, dyr (herunder Bilag IV-arter), eller deres levesteder, som de ovennævnte områder er udpeget på baggrund af.

Der anvendes den bedst tilgængelige teknik, til at forebygge og begrænse eventuel forurening.

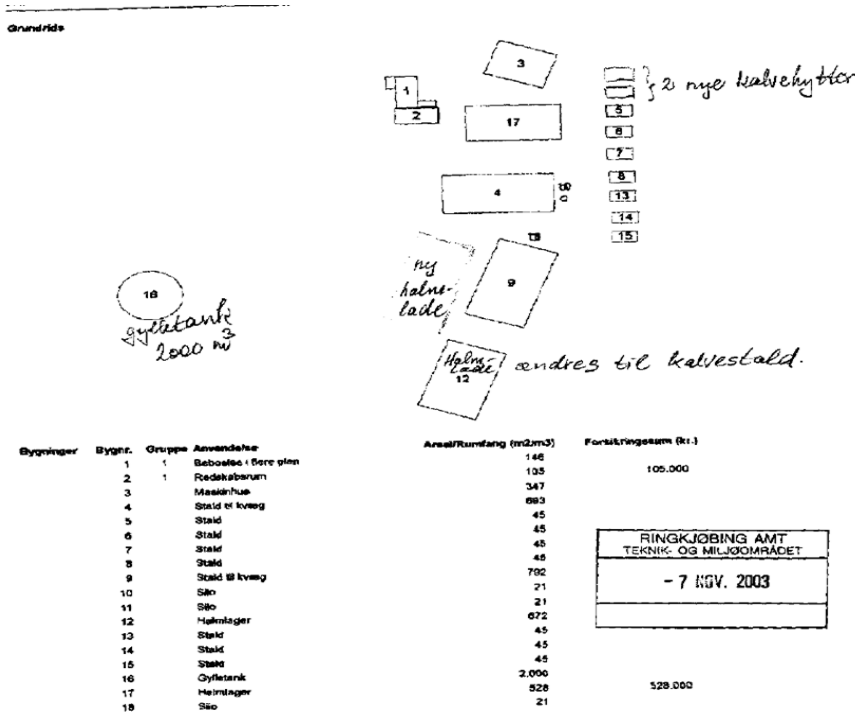
Bilag 1: Bygningsoversigt

Ansøgt drift.

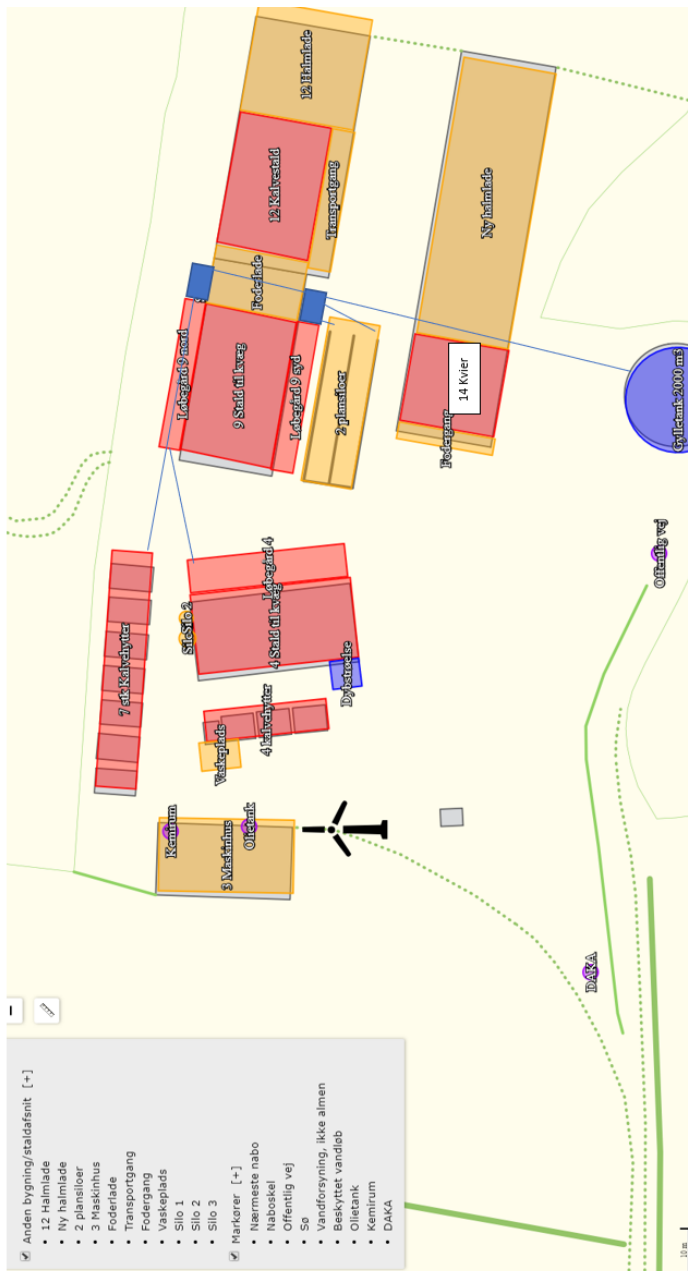

Bilag 2: Bygningsoversigt

Nudrift, Grundrids fra VVM-screening 2003.

Bilag 3: Afløbsplan

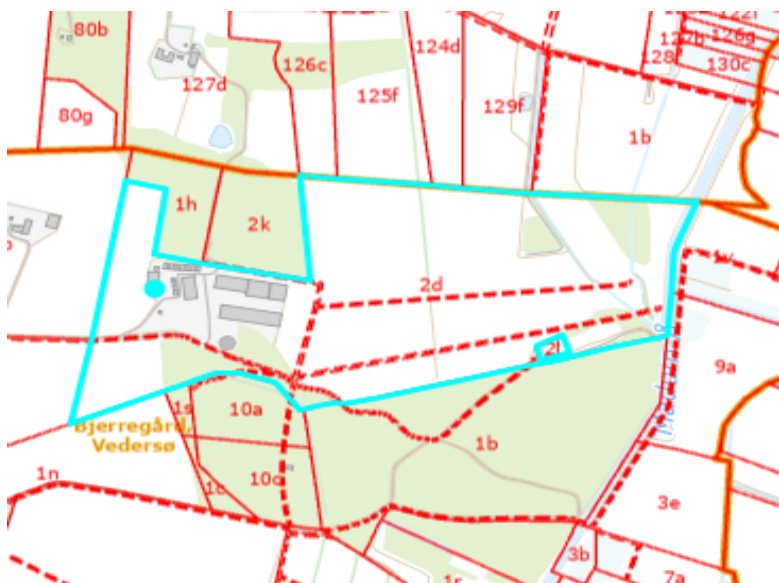
Bilag 4: Adresser inden for konsekvensradius og matrikulære naboer

Der er foretaget nabohøring inden for konsekvensradius på 450 meter fra lugtcentrum af anlægget. På nedenstående kort er konsekvensradius og matrikulære naboer indtegnet.

Konsekvensradius.

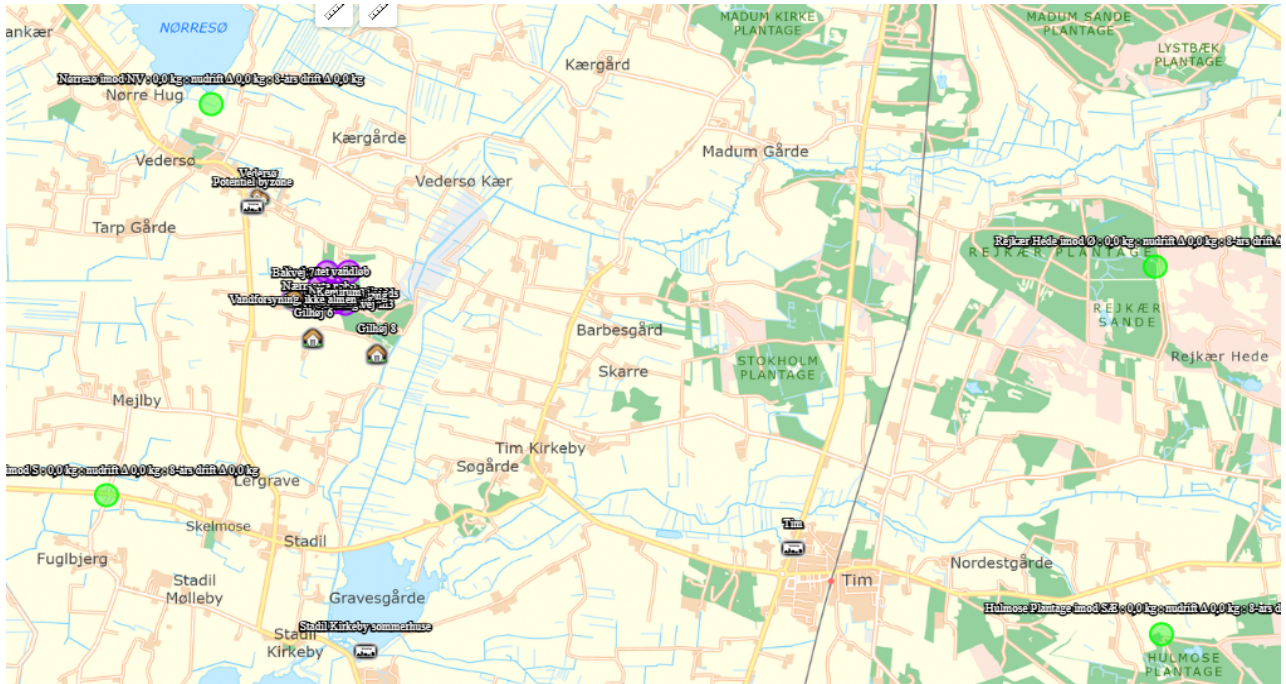

Matrikulære naboer.

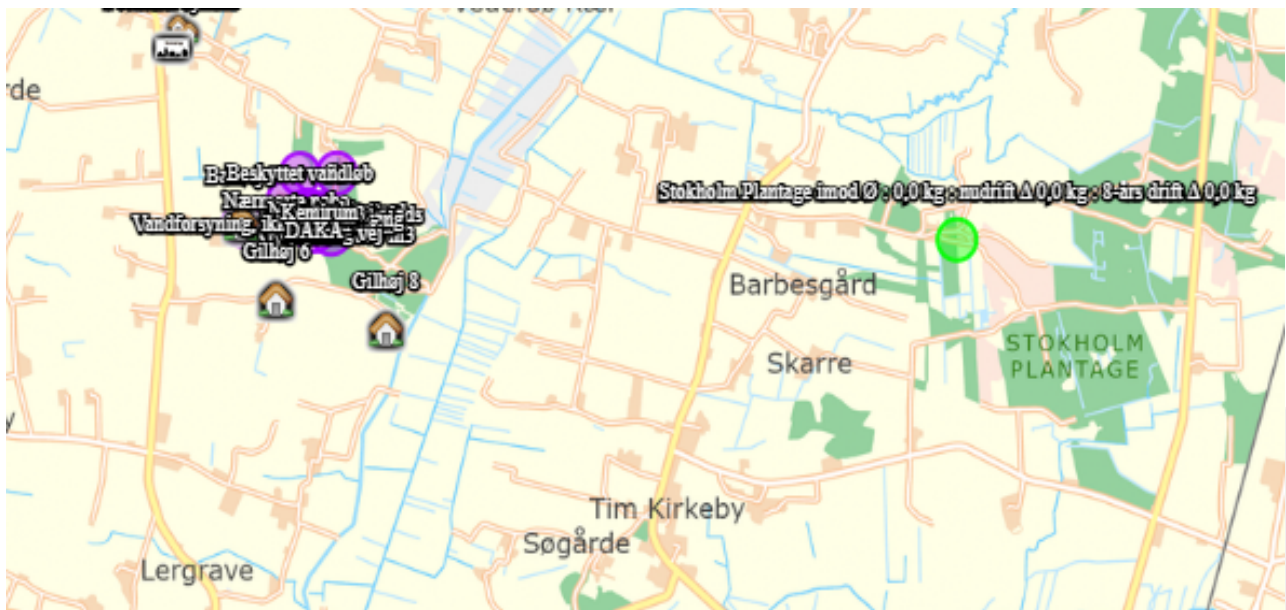

Bilag 5: Natur

Kategori 1 natur

Kategori 2 natur

Kategori 3 natur

